

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Zhodnocení dosavadních důsledků vstupu ČR do EU

**Evaluation of existing consequences of the Czech Republic
joining the European Union**

Linda Šnajdrová

Plzeň 2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Zhodnocení dosavadních důsledků vstupu ČR do EU“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, dne 29. dubna 2013

.....

podpis autorky

Poděkování

Ráda bych v úvodu poděkovala své vedoucí bakalářské práce, paní Ing. Haně Kunešové, za věnovaný čas, odborné rady a cenné připomínky při vedení této práce.

Rovněž bych chtěla vyjádřit poděkování panu Janu Poduškovi, starostovi města Blovice, a Ing. Michalovi Hodkovi, kteří mi ochotně poskytli potřebné informace.

Obsah

Úvod.....	8
1 EU a mezinárodní ekonomická integrace	10
1.1 Základní pojmy	10
1.2 Stupně mezinárodní ekonomické integrace	11
1.2.1 Zóna volného obchodu.....	11
1.2.2 Celní unie.....	11
1.2.3 Společný trh	12
1.2.4 Hospodářská a měnová unie	13
1.3 Realizace ekonomické integrace v Evropě	13
1.3.1 Jednotný trh EU	14
2 Charakteristika Evropské unie	17
2.1 Úvod do EU.....	17
2.2 Cíle a nástroje EU	18
2.3 Rozpočet EU	20
2.3.1 Finanční perspektiva a roční rozpočty	21
2.3.2 Příjmy rozpočtu.....	22
2.3.3 Výdaje rozpočtu.....	23
3 Důsledky členství v EU pro ČR.....	25
3.1 Důsledky vyplývající z jednotného trhu EU	26
3.2 ČR a rozpočet EU.....	27
4 Politika EU: hospodářská, sociální a územní soudržnost	29
4.1 Úvod do politiky HSS	29
4.2 Politika HSS v období 2007–2013	29
4.3 Cíle politiky HSS	31
4.4 Nástroje politiky soudržnosti EU	33
4.4.1 Strukturální fondy	33
4.4.2 Fond soudržnosti.....	34
4.4.3 Makroekonomické a mikroekonomické nástroje.....	35

4.5	Principy intervence.....	36
4.6	Regionální členění EU	37
5	Realizace politiky HSS v ČR.....	38
5.1	Zapojení ČR do politiky HSS v období 2004–2006	38
5.1.1	Programovací dokumenty	38
5.1.2	Definování regionů v ČR.....	38
5.1.3	Ekonomická úroveň regionů soudržnosti	40
5.1.4	Dopady realizace politiky soudržnosti v ČR v období 2004–2006	41
5.2	Realizace politiky HSS v ČR v období 2007–2013	42
5.2.1	Strategické dokumenty pro aplikaci regionální politiky EU v ČR	42
5.2.2	Operační programy v ČR.....	44
5.2.3	Finanční alokace prostředků podpory v ČR	46
6	Zhodnocení realizace politiky HSS v ČR v letech 2007–2013	49
6.1	Hodnocení čerpání OP prvního a druhého cíle politiky HSS	49
6.1.1	Podané žádosti	50
6.1.2	Schválené projekty.....	50
6.1.3	Proplacené prostředky příjemcům	51
6.1.4	Certifikované výdaje Evropské komise	52
6.2	Hodnocení čerpání OP třetího cíle politiky HSS – Přeshraniční spolupráce	53
6.3	Současná realizace politiky HSS v ČR	54
6.3.1	Pozastavení certifikace operačních programů	54
6.3.2	Plnění pravidla n+3/n+2	56
6.3.3	Korupce při čerpání dotací z EU.....	57
6.4	Ekonomická úroveň jednotlivých regionů soudržnosti.....	58
6.5	Závěrečné hodnocení	61
6.5.1	Strategická zpráva o politice soudržnosti v období 2007–2013	62
6.6	Budoucí vývoj politiky HSS	63
7	Realizace politiky HSS ve vybraném regionu – Blovice.....	66
7.1	Charakteristika města Blovice.....	66

7.2	Blovice jako příjemce finančních prostředků z evropských fondů.....	67
7.2.1	Realizované projekty v letech 2004–2006.....	67
7.2.2	Realizované projekty v letech 2007–2012.....	68
7.2.3	Projekt rekonstrukce polikliniky.....	70
7.2.4	Projekty před podpisem dotační smlouvy.....	71
7.2.5	Dopady realizace politiky HSS v Blovicích	72
7.3	Budoucnost realizace politiky HSS v Blovicích	73
7.3.1	Plánované projekty – konec finančního období 2007–2013.....	73
	Závěr	76
	Seznam tabulek	78
	Seznam obrázků.....	79
	Seznam použité literatury	80
	Seznam příloh	90

Úvod

Tématika týkající se Evropské unie je stále velice aktuální záležitostí. Ačkoliv v květnu roku 2013 tomu již bude devět let, kdy se ČR stala členem EU, život každého českého občana nepřestává být ovlivněn tímto faktem a důsledky vstupu naší země do EU pociťujeme každý den. Může to být existence jednotného trhu v rámci EU, která je podmínkou udržení stávající životní úrovně obyvatel EU, stejně jako čerpání finančních prostředků z fondů EU.

Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR (2012) zveřejnil průzkum týkající se zhodnocení kladných a záporných stránek členství ČR v Unii. Respondenti vybírali z nabídnutých výroků a domnívají se, že mezi pět největších dopadů našeho vstupu do EU patří nárůst byrokracie a zřizování zbytečných úřadů (82% souhlasných odpovědí), přílišné omezování evropskými zákony (73%), lepší možnost studovat, pracovat a žít v EU (72%), přílišný vliv EU na naši politiku (67%) a velký přísun dotací z fondů EU (61%). Co se týče vlivu členství ČR v EU na vybrané oblasti, nejlepší hodnocení bylo zaznamenáno v oblasti zboží a služeb, naopak negativně je hodnoceno postavení zemědělců.

Téma mé bakalářské práce se nazývá Zhodnocení dosavadních důsledků vstupu ČR do EU, které je samo o sobě velice široké. Proto jsem se rozhodla specificky zaměřit na jeden z nejvýznamnějších důsledků pro ČR – realizace politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti a na problematiku s tím spojenou. Protože rozsáhlost daného tématu nedovoluje zhodnotit všechny dopady vstupu ČR do EU, uvádím stručný přehled důsledků zapojení se ČR do jednotného trhu a rozpočtové politiky EU. V práci se tudíž nezabývám podrobné analýze celkových dopadů členství v EU na ekonomiku ČR.

Cílem této práce je charakterizovat a zhodnotit zapojení ČR do politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU s důrazem na současnou realizaci této politiky v ČR a na příkladu vybraného regionu ukázat dopady realizace uvedené politiky v praxi.

Práce je rozdělena na pět hlavních částí, kde první část pojednává o mezinárodní ekonomické integraci s vysvětlením stupňů integrace. Zahrnuje dále realizaci ekonomické

integrace v Evropě a je zde také popsán jednotný trh EU. Druhá kapitola se již zaměřuje na definování Evropské unie zahrnující cíle, nástroje v podobě politik EU a společný rozpočet.

Druhá část se věnuje stručnému zhodnocení důsledků vstupu ČR do EU. Třetí kapitola především uvádí dopady přistoupení ČR do EU vyplývající z fungování jednotného trhu a rozpočtové politiky.

Následující část v podobě čtvrté kapitoly zahrnuje charakteristiku politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU včetně cílů, nástrojů a popisu finančního období 2007–2013.

Nejrozsáhlejší čtvrtá část je věnována realizaci politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti na území ČR, která představuje pátou až šestou kapitolu. V této části se zabývám dopady realizace politiky soudržnosti v ČR v období 2004–2006 s důrazem na zhodnocení současného období 2007–2013.

Poslední část, sedmá kapitola, uvádí dopady realizace politiky soudržnosti na město Blovice.

Při zpracování své práce jsem čerpala z odborné literatury, smluv, internetových portálů o Evropské unii a z internetových odkazů. Informace o politice soudržnosti daného regionu jsem získala z Městského úřadu v Blovicích, kde jsem praktické otázky konzultovala se starostou města panem Poduškou a panem Ing. Hodkem, který zastává funkci ekonoma města.

1 EU a mezinárodní ekonomická integrace

První kapitola se zaměřuje na charakteristiku mezinárodní ekonomické integrace. Dále se zabývá realizací ekonomické integrace v Evropě, respektive v Evropské unii (dále také EU).

1.1 Základní pojmy

Dle Kučerové (2010) můžeme ekonomickou integraci definovat jako nejvyšší formu mezinárodní dělby práce, kdy právě zapojení národních ekonomik do vzájemné spolupráce vede k postupné koordinaci činnosti, jež může – ale nemusí – později vyústit v integraci.

Tento pojem je také označován jako *„proces postupného splyvání jednotlivých národních hospodářství doprovázený vytvářením společných institucí a přenosem některých pravomocí z národní úrovně na komunitární, případně mezistátní.“* (Kučerová, 2010, str. 57) Zahradník (2003) dále doplňuje, že prvním cílem integračního úsilí je razantní eliminace balíku obchodních restriktivních opatření.

Na evropské úrovni *„smyslem integrace v současné době pochopitelně není, abychom se rozplynuli v evropském moři a přestali si uvědomovat naši národní identitu. Jeho smyslem je v první řadě využít celého rejstříku příležitostí a výhod, které pro naše firmy, společnosti, spotřebitele, jednotlivce, občany vyplynou nejen z rovnoprávných ekonomických vztahů v rámci evropského trhu bez překážek a bariér.“* (Zahradník, 2003, str. 13)

Podle Zahradníka (2003) má integrace také velmi významný **mimoekonomický rozměr**, který zahrnuje především politický prvek, sjednocující země s přibližně stejným politickým a názorovým náhledem na budoucnost Evropy, ochotné ve prospěch této budoucnosti cosi obětovat. Představuje prvek bezpečnostní a obranný vyplývající ze spolehlivého spojení zúčastněných států. Zahrnuje prvek sociální, který umožňuje každému občanu žít, pracovat, vzdělávat se, trávit volný čas bez jakýchkoliv omezení kdekoli na území integračního seskupení. Zahrnuje ale i pocit sounáležitosti s ostatními evropskými zeměmi naladěnými „na stejnou strunu“, který je ovšem obtížně definovatelný.

1.2 Stupně mezinárodní ekonomické integrace

Jednotlivé stupně ekonomické integrace vyjadřují strategické cíle členských států ve vzájemných ekonomických vztazích a míru přenesení svých kompetencí na společnou rovinu. Integraci členíme do pěti stupňů, mezi které patří zóna volného obchodu, celní unie, společný trh, hospodářská unie a měnová unie. Jelikož tyto stupně mají hierarchické uspořádání, každá vyšší forma obsahuje atributy předcházejícího stádia. (Kučerová, 2010)

1.2.1 Zóna volného obchodu

Lacina, Ostřížek (2011) uvádějí, že zóna volného obchodu je nejjednodušší forma ekonomické integrace, která je charakterizována postupným odstraněním obchodních překážek a jiných kvantitativních omezení jako jsou cla a kvóty za účelem volného pohybu zboží. Členské země mají k odstranění překážek obchodu stanovená přechodná období, kdy po uplynutí této doby by neměla existovat žádná omezení, která by bránila vzájemnému obchodu. Avšak členské státy si mezi sebou ponechají plné pravomoci při rozhodování o obchodní politice vůči nečlenským zemím, tj. dovozní cla si členské země stanovují samy. Zboží je při dovozu vybaveno certifikátem o zemi původu, který obsahuje informaci o uvalení, nebo neuvalení cla na konkrétní dovoz z tzv. třetích zemí, jehož výše je určena celními sazebníky.

Odstranění nástrojů ochrany trhu je tedy ekonomicky výhodné hlavně pro země, které mají vzájemně vysoký objem obchodní výměny. Členství v zóně volného obchodu umožňuje státům plně využít svých komparativních výhod a zefektivňuje využití všech výrobních faktorů (práce, půda, kapitál).

1.2.2 Celní unie

Celní unie je charakterizována jako vyšší stupeň integračního procesu, neboť zde platí nejen všechny atributy jako v zóně volného obchodu, ale i společná obchodní politika. To znamená, že členské státy uplatňují nejen společný celní sazebník vůči ostatním zemím. Dovozece z nečlenské země si už nemůže vybrat nejvhodnější zemi pro vstup na trh, když má clo stejnou výši ve všech členských státech. Zboží, které vstoupí na trh celní unie, se

dále pohybuje volně bez omezení. Stejně jako v předešlém stupni integrace si země ponechávají určitou dobu na zavedení nových pravidel do praxe. Přejídné období je obvykle horizont deseti a více let, aby ekonomiky států měly dostatek času na vypořádání se s rostoucí konkurencí uvnitř nově vzniklého integrovaného celku. (Lacina, Ostřížek, 2011)

1.2.3 Společný trh

Třetí stupeň ekonomické integrace je definován jako společný trh. Hlavním cílem tohoto procesu integrace je dosažení tzv. čtyř svobod – volný pohyb zboží, služeb, kapitálu a pracovních sil. Při dodržování principu lidem, zboží, službám ani kapitálu již nic nebrání při překračování hranic členských států. (Kučerová, 2010)

Definice čtyř svobod podle Laciny, Ostřížka (2011) je následující:

Volný pohyb zboží – ve srovnání s celní unií společný trh zachází dále v případě volného pohybu zboží, jelikož na společném trhu jsou vystavena mezinárodní konkurenci všechna odvětví. Dochází k odstranění skrytých forem podpory domácích výrobců ve formě dotací nebo jiných ochrannářských opatření netarifního charakteru.

Volný pohyb služeb – sektor služby se podílí v současné době největší částí na tvorbě hrubého domácího produktu, zaměstnanosti a je dnes nejdynamičtější se rozvíjející oblastí vyspělých ekonomik, ačkoliv platí tvrzení o omezené obchodovatelnosti služeb. Velká část služeb je vázána na místo svého poskytování a možnost jejich volného pohybu se tak dotýká pouze omezených aktivit. Všeobecně lze říci, že čím nižší jsou náklady na zprostředkování kontaktu mezi zákazníkem a prodávajícím dané služby, tím větší je obchodovatelnost služby.

Volný pohyb kapitálu je „stav, kdy neexistují omezení pro převod finančních prostředků mezi národními ekonomikami.“ (Lacina, Ostřížek, 2011, str. 109). V takovém případě investoři mohou volně rozmýšlet, v jaké zemi budou realizovat svůj podnikatelský zájem. Stejně tak obyvatelé společného trhu mohou libovolně ukládat své finanční prostředky v jakékoli ekonomice. Na jednu stranu odstranění překážek pro volný pohyb kapitálu vede k pozitivním dopadům formou efektivní alokace investic, úspor a následné podpory

ekonomického růstu a zaměstnanosti. Na druhou stranu volný pohyb kapitálu má i své negativní dopady v podobě možnosti vzniku finanční krize spojené s přílivy a odlivy kapitálu mezi zeměmi.

Volný pohyb pracovních sil není pouze vymezen jako právo cestovat, usazovat se a hledat si práci, ale především je chápán jako nutnost vytvořit dostatečné institucionální zázemí ve formě uznávání občanství, vzdělání a zapojení do sociálních systémů. (Lacina, Ostřížek, 2011)

1.2.4 Hospodářská a měnová unie

Hospodářská unie je označována jako čtvrté stádium ekonomické integrace, která je definována nejen fungujícím společným trhem, ale i koordinací a v některých případech i sjednocením nejvýznamnějších hospodářských politik. (Kučerová, 2010) Součástí společného zájmu ve vztahu k nečlenským zemím již není pouze obchodní politika, ale přidávají se další hospodářské politiky. (Lacina, Ostřížek, 2011)

Konečným cílem měnové unie je převedení kompetencí v části monetární politiky na nadnárodní instituce. Hlavním rysem je společná měna, nejprve v bezhotovostním styku, později i v reálných transakcích. (Kučerová, 2010) Měnová unie po členských zemích vyžaduje ochotu ke koordinaci měnové politiky a nově vytvořený celek v této fázi integrace již musí mít k dispozici i dostatečný společný rozpočet a částečně harmonizovanou daňovou soustavu. (Lacina, Ostřížek, 2011)

1.3 Realizace ekonomické integrace v Evropě

Autoři Lacina, Ostřížek (2011) uvádějí, že budování celní unie v rámci Evropského hospodářského společenství trvalo dlouho. K rozhodnutí vybudování došlo v roce 1957, avšak dokončení integračního procesu bylo až v roce 1968, tedy o 11 let později. Kučerová (2010) dále doplňuje, že dokončení celní unie bylo na úkor liberalizace služeb – celní unie měla zahrnovat původně volný pohyb všech produktů.

Evropská unie dosáhla třetího integračního stupně v roce 1992, kdy byl proces jednotného vnitřního trhu dokončen a to s více jak dvacetiletým zpožděním. (Kučerová, 2010) V roce

2012 uplynulo tedy dvacet let od doby, kdy došlo k završení integračního úsilí a naplnění základních svobod – volného pohybu zboží, služeb, kapitálu a osob – se stalo skutečností, avšak řada překážek stále přetrvává. (EurActiv.cz, 2012)

Hospodářská a měnová unie EU, která je v procesu ekonomické integrace dominantní, dosáhla této formy integrace v roce 1999 a týká se pouze zemí „eurozóny“, jejichž společná měna je euro. (Kučerová, 2010)

1.3.1 Jednotný trh EU

Dle autora Fontaine (2010) jednotný trh Evropské unie představuje jeden z největších úspěchů a přínosů EU. Díky odstranění omezení bránící obchodu a volné soutěži mezi členskými státy dochází ke zvyšování životní úrovně obyvatelstva celé Unie.

Jednotný trh EU se opírá o čtyři základní kameny, kterými jsou volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu. Generuje největší HDP ze všech světových ekonomik a představuje největší ekonomický prostor na světě. Obchod mezi členy EU v období 1992 až 2011 vzrostl z 12 na 22% HDP EU. (EurActiv.cz, 2012)

Volný pohyb zboží je základním předpokladem pro fungování jednotného trhu EU, který byl dosažen odstraněním tzv. tarifních překážek (jako např. cla) a netarifních překážek obchodu. (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2006) Odstranění fyzických, technických a daňových bariér volného pohybu zboží je velkým úspěchem integračního procesu v Evropě. (Euroskop.cz, 2013a)

Volným pohybem osob se v evropském měřítku rozumí nejen volný pohyb pracovníků, studentů, důchodců, ale i právo podnikatelů usadit se v jiné členské zemi za účelem podnikání, které se vztahuje jak na osoby samostatně výdělečně činné tak na obchodní společnosti. Jeden z hlavních důvodů, proč neplatí plná mobilita pracovních sil, je odmítání některých států uznávat kvalifikační stupně dosažené v jiné členské zemi. (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2006) Evropská komise usiluje o zlepšení mobility pracovníků a zejména k zajištění toho, aby byly diplomy nebo kvalifikace získané v jednom státě EU uznávány ve všech členských zemích. (Fontaine, 2010) S volným pohybem osob souvisí

i odstranění kontrol osob v pozemní dopravě na hranicích mezi členskými státy. Výjimku tvoří pět států EU, které hraniční kontroly stále provádějí: Spojené království, Irsko, Rumunsko, Bulharsko a Kypr. Cestující v letecké dopravě musí stále předkládat průkaz totožnosti. (Evropská unie, 2013a)

„Volný pohyb kapitálu je spolu s vědecko – technickým a inovačním rozmachem hlavní silou ekonomického rozvoje.“ (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2006) Pohyb kapitálu byl v Evropské unii plně liberalizován od roku 1990. (Kučerová, 2010)

V evropském kontextu se volným pohybem služeb rozumí poskytování služeb přes hranice, tzv. bez nutnosti usazení podnikatele v daném státě, kde službu poskytuje. Služby ve stále větší míře provázejí zboží a podřizují se pravidlům platným pro zboží, stejně jako volnému pohybu osob a kapitálu. (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2006) Zatímco volný pohyb zboží je v zásadě bez problémů, jednotný trh týkající se služeb je plný překážek a omezení. V roce 2005 došlo k odmítnutí plné liberalizace služeb, z důvodu požadavků dostatečné kvality. I když v roce 2006 některé limity v pohybu služeb byly zrušeny, v mobilitě služeb a pracovních sil zůstávají jistá omezení. Za účelem ochrany spotřebitele je poskytování služeb v rámci vnitřního trhu Unie řízeno principem země spotřeby, kdy poskytovatelé služeb se musí řídit legislativou té země, kde své služby poskytují a prodávají. Ovšem vzniká i riziko skrytého protekcionismu, poněvadž dochází k odlišným spotřebitelským nárokům a nedůvěře ke kvalifikaci firmy poskytující služby, přestože povinností všech členských zemí je automatické uznávání kvalifikací. Tudíž se fakticky nejedná o plnou liberalizaci služeb (Kučerová, 2010)

Sjednocení trhu dále také omezují odlišné daňové systémy jednotlivých států. Oddělený trh jednotlivých zemí existuje i v odvětví finančních služeb. Prioritou Unie je zabránit opakování krize z roku 2009 v oblasti finančních služeb s pomocí opatření, která zahrnují dohled nad finančními institucemi, regulaci složitých finančních produktů a přísnější požadavky na kapitálové rezervy bank. (Evropská unie, 2013a) Další nedostatek vnitřního trhu lze charakterizovat následovně: *„Jednotný trh v online prostředí zatím stále zůstává hubbou budoucnosti.“* (EurActiv.cz, 2012) Při tvoření jednotného digitálního trhu se objevuje řada překážek nebo problémů, mezi které se řadí především ochrana osobních

údajů a nedostatky u předpisů pro elektronické obchodování. Jednotný trh pokulhává i v oblasti energetiky, dopravy, duševního vlastnictví a chybí pravidla pro transparentní přeshraniční veřejné zakázky. (EurActiv.cz, 2012)

Již při hromadném východním rozšíření EU v roce 2004 bylo zřejmé, že nové členské státy nepřístupují plně k vnitřnímu trhu, jelikož si většina zemí EU vynutila omezení pro ně v nejcitlivějších oblastech – nové členské země především ve volném pohybu osob na delší období. Na druhou stranu původní členové EU si obhájili výjimky především v otázce prodeje zemědělské půdy. (Kučerová, 2010)

2 Charakteristika Evropské unie

2.1 Úvod do EU

Na začátku evropské integrace v roce 1951 stálo šest zemí. (Kučerová, 2010) Základy Evropské unie byly tedy položeny jen několik let po doznění druhé světové války. Počátky evropské integrace spočívaly v upevnění hospodářské spolupráce založené na základní myšlence, že státy, které spolu obchodují a jsou na sobě ekonomicky závislé, nevyvolají válečný konflikt. (Evropská unie, 2013b) „*Solidarita ve výrobě, k níž se takto dospěje, bude mít za důsledek, že jakákoliv válka... bude nejenom nemyslitelná, nýbrž i prakticky nemožná.*“ (Prohlášení francouzské vlády, 2013)

V roce 1958 bylo založeno Evropské hospodářské společenství, které rozvíjelo hospodářskou spolupráci šesti zemí – Belgie, Německo, Francie, Lucembursko, Nizozemsko a Itálie. Od té doby se vytvářel rozsáhlý jednotný trh, který se neustále vyvíjí. (Lacina, Ostřížek, 2011)

Ovšem samotná Evropská unie vznikla daleko později v roce 1993, kdy byla uvedena v platnost Maastrichtská smlouva. (Kučerová, 2010)

Proces prohlubování integrace dovedl EU až do dnešní podoby. Jedná se o jedinečné hospodářské a politické společenství, které je tvořeno z 27 členských zemí, jejichž území tvoří dohromady velkou část kontinentu. (Evropská unie, 2013b) Podrobnější přehled členských států EU viz. Příloha A.

Úkolem Evropské unie ve 21. století je:

- „*udržovat mír mezi členskými státy a vycházet z dosažených výsledků,*
- *umožňovat evropským zemím praktickou spolupráci,*
- *zajistit Evropanům život v bezpečí,*
- *podporovat hospodářskou a sociální solidaritu,*
- *chránit evropskou identitu a rozmanitost v době globalizace,*

- *hlásat hodnoty společné pro všechny Evropany.*“ (Fontaine, 2010, str. 4)

2.2 Cíle a nástroje EU

Jak uvádí Smlouva o Evropské unii v Lisabonském znění (čl. 3.), cílem EU je podporovat mír, hodnoty a blahobyt svých obyvatel. Dále poskytuje svým občanům prostor svobody, bezpečnosti a práva bez vnitřních hranic. Dalším cílem je vytváření hospodářské a měnové unie, jejíž měnou je euro. „*Unie vytváří vnitřní trh. Usiluje o udržitelný rozvoj Evropy, založený na vyváženém hospodářském růstu a na cenové stabilitě, vysoce konkurenceschopném sociálně tržním hospodářství směřujícím k plné zaměstnanosti a společenskému pokroku a na vysokém stupni ochrany a zlepšování kvality životního prostředí. Podporuje vědecký a technický pokrok.*“ (Úřední věstník Evropské unie, 2010)

Vytyčené cíle Unie jsou dosažitelné prostřednictvím hospodářských politik, jejichž využíváním lze překonat překážky a splnit úkoly. Použité nástroje musí odpovídat stanoveným cílům. Systém nástrojů řadí jednotlivé politiky do příslušných kategorií, které se diferencují na základě vývoje integrace. Stávající struktura politik jako nástrojů integrace odpovídá režimu Lisabonské smlouvy. (Kučerová, 2010)

Dle Smlouvy o fungování Evropské unie v Lisabonském znění dochází ke členění politik EU následovně:

I. Společné politiky

EU nabývá výlučné pravomoci v těchto oblastech:

- celní unie,
- stanovení pravidel hospodářské soutěže, která jsou nezbytná pro fungování vnitřního trhu,
- měnová politika pro členské státy, jejichž měnou je euro,
- zachování biologických mořských zdrojů v rámci společné rybářské politiky,
- společná obchodní politika.

II. Sdílené politiky

Sdílená pravomoc EU a členských zemí se uplatňuje v těchto hlavních oblastech:

- vnitřní trh,
- sociální politika,
- **hospodářská, sociální a územní soudržnost,**
- zemědělství a rybolov, vyjma zachování biologických mořských zdrojů,
- životní prostředí,
- ochrana spotřebitele,
- doprava,
- transevropské sítě,
- energetika,
- prostor svobody, bezpečnosti a práva,
- společné otázky bezpečnosti v oblasti veřejného zdraví.

III. Koordinované a doplňkové politiky

Unie má pravomoc provádět činnosti, jimiž podporuje, koordinuje nebo doplňuje činnosti členských států, mezi které patří:

- ochrana a zlepšování lidského zdraví,
- průmysl,
- kultura,
- cestovní ruch,
- všeobecné vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport,
- civilní ochrana,
- správní spolupráce. (Úřední věstník Evropské unie, 2008)

Lisabonská smlouva je novelizací zakládajících smluv, která obsahuje články pozměňující Smlouvu o EU (Maastrichtská smlouva) a Smlouvu o založení Evropského společenství, která je přejmenovaná na Smlouvu o fungování EU. Dále Smlouva nově stanovuje, že na těchto dvou smlouvách je EU založena. Evropské společenství je nahrazeno Evropskou unií, která se stává jeho nástupkyní.

Smlouva také vymezuje Listinu základních práv Evropské unie, která je součástí primárního práva Unie. Poslední část Lisabonské smlouvy obsahuje protokoly, přílohy a prohlášení, které upravují a ujasňují určité aspekty fungování EU.

Lisabonská smlouva vstoupila v platnost v prosinci roku 2009 po dvouletém ratifikačním procesu. Smlouvou Evropská unie nabývá jednotnou právní subjektivitu a zásadní změnou je také zrušení třípířřové struktury Unie zavedené v Maastrichtské smlouvě. Hlavní strategický cíl Maastrichtu vedl k dosažení hospodářské a měnové unie, nicméně v Lisabonské smlouvě jsou formulovány další hospodářské cíle. Především se hovoří o EU jako o nejkonkurenceschopnější znalostní ekonomice světa. (Úřední věstník Evropské unie, 2007)

2.3 Rozpočet EU

Společný rozpočet je finančním nástrojem k realizaci cílů EU, týká se integračního seskupení jako celku a je realizován orgány Evropské unie. Nicméně každý členský stát provádí svou vlastní fiskální politiku, která je do jisté míry koordinována. (Kučerová, 2010)

Při přijímání rozpočtu EU musí být dodrženy zásady rozpočtu jako zásada jednotnosti a správnosti rozpočtu, zásada ročního rozpočtu, zásada zúčtovací jednotky – euro, zásada vyrovnanosti, obecnosti, specifikace, transparentnosti a řádného finančního řízení. (Ministerstvo financí České republiky, 2013a)

2.3.1 Finanční perspektiva a roční rozpočty

Každoroční rozpočet musí respektovat limity dohodnuté v příslušném finančním rámci, tzv. víceletém finančním rámci. Finanční perspektiva je přijímána ve formě meziinstitucionální dohody, která vzniká mezi orgány EU – Evropskou komisí, Evropským parlamentem a Radou EU a je sestavována na sedmileté období od roku 1993. (Euroskop.cz, 2013b)

Na základě **finančního rámce na roky 2007-2013** uvedeného v tab. č. 1, který má upravenou podobu k roku 2011, má EU v daném období k dispozici celkový rozpočet ve výši 975,8 miliard eur, tj. 1,13 % HND EU, v položkách na závazky.

Finanční rámec je dělen do šesti tzv. „výdajových hlav“. Největší nárůst objemu finančních prostředků během období 2007-2013 zaznamenal okruh udržitelný růst. Značná část rozpočtu i nadále putuje na výdaje společné zemědělské politiky, která je součástí druhé hlavy – ochrana přírodních zdrojů a hospodaření s nimi. Avšak výdaje na udržitelný růst jsou nejvyšší položkou ve finančním rámci zahrnující především výdaje na strukturální fondy a Fond soudržnosti. (Ministerstvo financí České republiky, 2013b)

Tab. č. 1: Finanční rámec EU v období 2007–2013 (v mil. EUR, v běžných cenách roku)

Prostředky na závazky	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Celkem 2007-2013
Udržitelný růst	53 979	57 653	61 696	63 555	63 974	66 964	69 957	437 778
Ochrana přírodních zdrojů a hospodaření s nimi	55 143	59 193	56 333	59 955	60 338	60 810	61 289	413 061
Občanství, svoboda, bezpečnost a právo	1 273	1 362	1 518	1 693	1 889	2 105	2 376	12 216
EU jako globální hráč	6 578	7 002	7 440	7 893	8 430	8 997	9 595	55 935
Správa	7 039	7 380	7 525	7 882	8 334	8 670	9 095	55 925
Vyrovňovací platby	445	207	210	0	0	0	0	862
PROSTŘEDKY NA ZÁVAZKY CELKEM	124 457	132 797	134 722	140 978	142 965	147 546	152 312	975 777
Jako procenta HND	1,02%	1,08%	1,16%	1,18%	1,16%	1,15%	1,14%	1,13%

Zdroj: vlastní zpracování dle Evropské komise, 2010

2.3.2 Příjmy rozpočtu

V současné době tvoří příjmy Unie tři skupiny zdrojů:

I. **Vlastní (nezávislé) zdroje**, které zahrnují:

- **cla z obchodu se třetími zeměmi** vybraná podle společného celního tarifu, kdy 90% z vybraného úhrnu cel posílá každá členská země do společného rozpočtu a zbylých 10% jí zůstává na pokrytí administrativních nákladů spojených s výběrem těchto cel;
- **daně z dovozu zemědělských výrobků**, které suplují klasické clo;
- **dávky z cukru a izoglukózy**; (Kučerová, 2010)
- **podíl daně z přidané hodnoty (DPH)** se stanoví použitím jednotné sazby ve výši 0,30% z harmonizovaného vyměřovacího základu DPH určeného podle pravidel Unie. Horní hranice vyměřovacího základu pro odvod do rozpočtu EU byla stanovena ve výši 50% hrubého národního důchodu členské země. (Ministerstvo financí České republiky, 2013c)

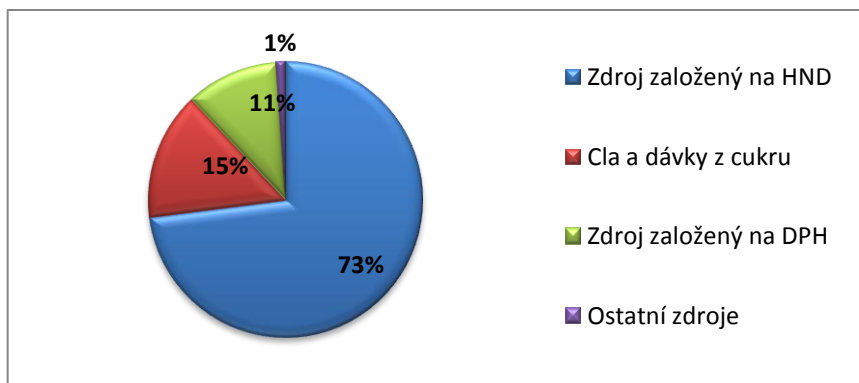
II. Příspěvky členských zemí neboli podíl z hrubého národního důchodu (HND) členských zemí tvoří největší zdroj příjmů. Příspěvek představuje 0,73% HND každé členské země a dohromady tvoří více než dvě třetiny rozpočtu. Pokud daný stát není schopen vypočtenou částku složit, lze i příspěvek snížit na základě zásady solidarity. (Evropská unie, 2013c)

III. Ostatní zdroje jsou takové příjmy, jako jsou poplatky vztahující se k fungování Evropského hospodářského prostoru, daně z příjmu zaměstnanců institucí EU, přebytek rozpočtu z předchozího roku, pokuty a úroky z prodlení, poplatky za administrativní činnost institucí atd. (Kučerová, 2010)

Dlouhodobě význam tradičních vlastních zdrojů, které zahrnují cla, dávky z cukru a DPH, neustále klesá. Hodnota pouhých 26% pro rok 2012 je zobrazena na následujícím obr. č. 1. To je vysvětleno například vzrůstající soběstačností EU, to znamená menším objemem dovozu a snižováním cel na dovoz do EU. Na druhou stranu je zaznamenán zřetelný růst

dohodnutých příspěvků členských zemí, jejichž výše v roce 2012 představovala 73% rozpočtu. Nicméně tím dochází k popření snahy o autonomii rozpočtu, která v 70. letech 20. století vedla k zavedení systému vlastních zdrojů. (Euroskop.cz, 2013c)

Obr. č. 1: Struktura příjmů rozpočtu EU v roce 2012 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle Evropské komise, 2012

2.3.3 Výdaje rozpočtu

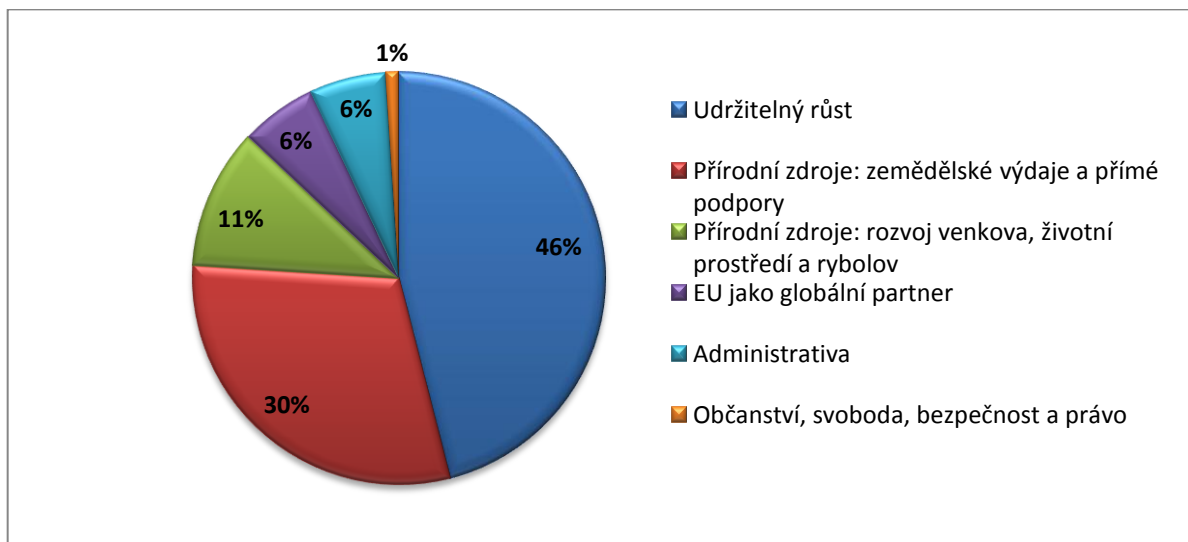
Výdaje rozpočtu jsou odrazem aktuálních výzev a priorit, které si Evropská unie v daném období stanovila. Roční výdaje Unie dosahují průměrně pouze 1% HND EU (tj. přibližně 235 eur na osobu). (Euroskop.cz, 2013d)

Výdaje EU jsou rozděleny do následujících „výdajových hlav“:

- udržitelný růst,
- ochrana a správné hospodaření s přírodními zdroji,
- občanství, svoboda, bezpečnost a právo,
- EU jako globální hráč,
- administrativa. (Lacina, Ostřížek, 2011)

Finální přidělování prostředků z rozpočtu provádí Komise. Však 76% finančních prostředků Unie spravují samy členské státy. Pokud dojde k podvodu nebo k neoprávněnému vyplacení částek, zajišťuje nápravu Komise spolu s Evropským úřadem pro boj proti podvodům a s členskými zeměmi.

Obr. č. 2: Struktura výdajů rozpočtu EU v roce 2012 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle Evropské komise, 2012

Z obr. č. 2 vyplývá, že největší podíl výdajů v současnosti směřuje na udržitelný růst, konkrétně na vytváření růstu a pracovních míst a na snižování ekonomických rozdílů mezi regiony. Další velká část putuje do okruhu přírodní zdroje – zemědělství, rozvoj venkova, rybolov a ochrana životního prostředí, která představuje 41% výdajů EU. (Evropská unie, 2013d)

Od přechodu k vlastnímu financování v 80. letech je typické, že objem rozpočtu trvale roste. Absolutně nejvíce výdajů ze společného rozpočtu šlo na společnou politiku agrární oblasti. Tyto náklady v roce 1980 kulminovaly, kdy se podílely na rozpočtu plnými 72%. Od této doby klesaly a klesají doposud s tím, že se dynamika poklesu zpomalila. (Kučerová, 2010)

3 Důsledky členství v EU pro ČR

Česká republika se stala 1. května 2004 plnoprávným členským státem EU a tímto krokem se začlenila do sjednocující se Evropy. Spolurozhoduje o politice největšího světového ekonomického seskupení a významného činitele ve světové politice.

Členství v Evropské unii je velkou výzvou a příležitostí. Vytváří podmínky pro zvyšování kvality života českých obyvatel, přináší jim významná nová práva, perspektivu vyšší bezpečnosti, stability a růstu životní úrovně. Stimulem pro hospodářský růst České republiky bylo začlenění se do jednotného trhu Evropské unie. (Had, Stach, Urban, 2006)

Růst životní úrovně obyvatel ČR potvrzuje i fakt, že za téměř sedm let členství ČR v EU HDP na obyvatele vzrostlo ze 75% průměru EU v roce 2004 (Eurostat in Marek, Baun, 2010) na 80% v roce 2010. (Eurostat, 2013a)

Dopady členství pro ČR můžeme nalézt v konkrétních jednotlivých politikách jako je společná obchodní, zemědělská a dopravní politika a transevropské sítě, hospodářská a měnová politika, sociální politika, regionální a strukturální politika, politika ochrany hospodářské soutěže včetně ochrany spotřebitele, průmyslová a energetická politika, životní prostředí a věda a výzkum. (Kučerová, 2010)

Vedle konkrétních důsledků jednotlivých politik se projevují i následující obecné dopady se vstupem ČR do EU:

- větší konkurenceschopnost ČR,
- společný evropský prostor, kde jsou respektována lidská práva včetně sociálních,
- zlepšení vymahatelnosti práva, (EurActiv.cz, 2012)
- uplatňování evropské legislativy,
- možnost ovlivňování všech politik EU,
- tlak na demokracii a zlepšování funkcí institucí,
- silnější pozice vůči mezinárodním organizacím a nečlenským státům,

- přenesení národní suverenity – ztráta samostatného rozhodování ČR,
- velké množství regulačních zásahů atd. (Lacina, Ostřížek, 2011)

3.1 Důsledky vyplývající z jednotného trhu EU

Převážná část dopadů se odehrává v oblasti hospodářské a týká se především budování jednotného vnitřního trhu. Česká republika vstoupila již do fungujícího jednotného trhu EU v roce 2004, který výrazně přispěl k dynamickému rozvoji ekonomických sil v ČR. Nicméně s uplatňováním evropských norem nezbytných k dosažení jednotného trhu vzniká i vysoká míra administrativní zátěže, která je nabalována při transpozici těchto norem v rámci českých institucí.

Jednotný trh zaručuje ČR volný pohyb zboží, služeb, kapitálu i osob, který však není ideální a představuje omezení a nedostatky zmíněné již u realizace jednotného trhu v EU. (Euractiv.cz, 2012)

Mezi nejvýznamnější důsledky fungujícího jednotného trhu v ČR patří:

- usnadnění a růst obchodní výměny ČR se státy EU – v roce 2004 byl oproti roku 2003 zaznamenán více než 20% přírůstek vývozu zboží a služeb;
- zlepšení obchodní bilance zahraničního obchodu – ke kladnému saldu obchodní bilance došlo rok po vstupu ČR do EU;
- převážné zvýšení DPH u zboží a služeb, zvýšení spotřebních daní u pohonných hmot, lihovin a tabákových výrobků;
- zrušení celních kontrol na českých hranicích – úspory plynoucí z ukončení kontrol na hranicích a administrativy spojené se zahraničním obchodem;
- nárůst kamionové dopravy v ČR – v roce 2004 se zvýšil až o 50%; (Lacina, Ostřížek, 2011)
- rovnoprávné postavení českých exportérů, kterým se otevřely nové příležitosti – jednotný trh EU dnes tvoří 83% českého vývozu;

- zvýšení konkurence pro české podniky, která však přináší spotřebitelům větší kvalitu a nižší ceny;
- širší trh s větším výběrem zboží; (Euractiv.cz, 2012)
- zvýšení zahraničních investic; (Marek, Baun, 2010)
- volný pohyb přes hranice a zapojení ČR do Schengenského prostoru;
- možnost pracování v EU – díky přechodnému opatření na trhu práce členských zemí EU čeští občané mohli plně využít svobody pracovat v EU až v roce 2011. V roce 2010 pracovalo v zahraničí přibližně 22 900 Čechů, ve srovnání s rokem 2001 došlo k nárůstu o jednu čtvrtinu;
- migrace kvalifikovaných zaměstnanců a zaměstnávání zahraničních pracovníků v ČR;
- možnost studia v EU – hojné využití programu Erasmus;
- zjednodušení podnikání v oblasti služeb v EU;
- uvolnění peněžních toků;
- uvolnění nabývání nemovitostí a půdy. (Lacina, Ostřížek, 2011)

3.2 ČR a rozpočet EU

Česká republika se svým vstupem do Evropské unie v květnu 2004 plně zapojila do rozpočtové politiky EU a stejně jako ostatní členové každoročně odvádí stanované prostředky do rozpočtu EU – vlastní zdroje. V souladu s finančními alokacemi a se schváleným ročním rozpočtem ČR dostává finanční prostředky z EU na evropské politiky, např. politiku soudržnosti, výzkumu a vývoje, zemědělství a rozvoj venkova atd.

Česká republika ze společného rozpočtu EU formou programů a politik získává více peněz, než do něj odvádí. Je tedy tzv. čistým příjemcem a čistá pozice představuje bilanci čistých příjmů/výdajů ČR ve vztahu k evropskému rozpočtu. (Ministerstvo financí České republiky, 2013d)

V roce 2012 dosáhla čistá pozice ČR vůči rozpočtu EU historicky nejlepšího výsledku. Česká republika získala o **73,8 mld. Kč** více, než odvedla do evropského rozpočtu. Výsledná čistá pozice ČR za rok 2012 vzrostla o 43 mld. Kč v porovnání s rokem 2011, kdy pozice vykazovala hodnotu 30,8 mld. Kč. Vzhledem k HDP ČR příjmy České republiky z rozpočtu EU dosáhly v roce 2012 do výše přibližně 3% jejího HDP, podíl čistých příjmů činil 1,9%. Největší část příjmů z EU za rok 2012 tvořily finanční prostředky ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, které dosáhly částky 81,3 mld. Kč. Společná zemědělská politika tradičně představuje druhou dominantní oblast, kdy příjmy pro ČR činily 29,7 mld. Kč. V rámci společné zemědělské politiky hrají prim přímé platby a finanční prostředky čerpané na rozvoj venkova.

Celkově ČR od 1. května 2004 až do roku 2012 odvedla do rozpočtu EU 301,16 mld. Kč a získala z něj 551,18 mld. Kč. Její čistá pozice ve vztahu k rozpočtu EU tak od vstupu do Unie činí **250 mld. Kč**. ČR je tedy dlouhodobě čistým příjemcem prostředků z rozpočtu EU a od svého vstupu získala o čtvrt bilionu korun více, než zaplatila. Velikost příjmů a výdajů ČR vůči rozpočtu EU v období let 2004–2012 ukazuje následující tabulka. (Ministerstvo financí České republiky, 2013e)

Tab. č. 2: Příjmy a výdaje ČR vůči rozpočtu EU v letech 2004–2012 (v mil. Kč)

Strukturální akce	327 860,2
Zemědělství	167 709,9
Vnitřní politiky	18 150,3
Předvstupní nástroje	12 345,0
Kompenzace	25 116,7
Celkové příjmy z rozpočtu EU	551 182,1
Tradiční vlastní zdroje (cla)	40 313,0
Zdroj z DPH	42 406,8
Zdroj z HND	218 438,2
Celkové platby do rozpočtu EU	301 158,0
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	250 024,1

Zdroj: vlastní zpracování dle Ministerstva financí České republiky, 2013e

4 Politika EU: hospodářská, sociální a územní soudržnost

4.1 Úvod do politiky HSS

Politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti (dále také HSS, politika soudržnosti, regionální, strukturální či kohezní politika) je upravena články 174 až 178 Hlavy XVIII Smlouvy o fungování Evropské unie. (Lacina, Ostřížek, 2011)

Patří vedle zemědělské politiky k nejvýznamnějším agendám Evropské unie. Je odrazem principu solidarity uvnitř EU, kdy bohatší země přispívají na rozvoj chudších států i regionů, za účelem zvýšit kvalitu života obyvatel celé Unie. Podle evropského nařízení „*HSS má za úkol podporovat harmonický a udržitelný rozvoj ekonomických činností, vysokou úroveň zaměstnanosti, ochranu a zlepšování životního prostředí na území EU.*“ (Strukturální fondy, 2013a) Třetí pilíř HSS podporuje územní provázanost a soudržnost Evropské unie. Podle třetí a čtvrté kohezní zprávy Evropské komise regionální politika musí být v souladu s Lisabonskou strategií: „*Ve středu zájmu spolu s důrazem na udržitelný růst, inovace a konkurenceschopnost stojí vytváření otevřené, flexibilní a soudržné společnosti s vysokou mírou zaměstnanosti.*“ (Strukturální fondy, 2013a)

Obecným cílem strukturální politiky je podle článku 174 Lisabonské smlouvy „*snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů, snížení zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje Evropské unie.*“ (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013a)

4.2 Politika HSS v období 2007–2013

V roce 2005 byla regionální politika projednávána jako nástroj realizace všech tří pilířů Lisabonské strategie. Byl přijat programový rámec politiky koheze na léta 2007–2013 nazývaný **Politika soudržnosti jako podpora růstu a zaměstnanosti**, který realizuje politiku „Lisabonu“ jak po stránce podpory technologické, investiční, tak i sociální a environmentální. (Kučerová, 2010) V roce 2006 byly publikovány **Strategické obecné zásady Společenství pro soudržnost**, které jsou pro aktuální finanční období považovány

za strategický dokument EU. V rámci plnění cílů Lisabonské strategie by strukturální politika měla usilovat o posilování tří následujících priorit:

- *„Učinit členské státy přitažlivější pomocí jejich zpřístupnění, zajištění odpovídající kvality a úrovně služeb a ochrany jejich životního prostředí.*
- *Podporovat inovace a ekonomii založenou na znalostech pomocí kapacit pro výzkum a inovace, včetně nových informačních a komunikačních technologií.*
- *Vytvářet více nových a lepších pracovních pozic, přitáhnout více lidí do zaměstnání a zvýšit investice do lidského kapitálu.*“ (Lukášková, Hoke, Tomašík, 2011, str. 42)

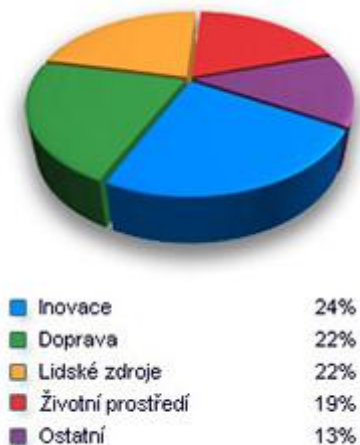
Takto definované priority jsou orientačním rámcem pro členské země při přípravě jejich národních strategických referenčních rámců a operačních programů pro období 2007–2013. (Lukášková, Hoke, Tomašík, 2011)

Dle Laciny, Ostřížka (2011) cílem strukturální politiky je především snižování ekonomických, sociálních a infrastrukturních rozdílů mezi jednotlivými regiony EU, které se více prohloubily přistoupením zemí střední a východní Evropy v roce 2004. Obzvláště pak s posledním rozšířením o Rumunsko a Bulharsko v roce 2007 se v Evropské unii prohloubily sociální a ekonomické nerovnosti. (Lukášková, Hoke, Tomašík, 2011)

Zvláštní pozornost této politiky je tedy věnována regionům, které jsou nějakým způsobem znevýhodněny, jako například venkovské oblasti, regiony s nízkou hustotou zalidnění, horské oblasti, přeshraniční regiony nebo regiony postižené restrukturalizací průmyslu. (Lacina, Ostřížek, 2011)

Následující obrázek č. 3 popisuje rozložení financí pro regionální rozvoj ve finančním období 2007–2013. Podle hlavních tematických oblastí nejvíce prostředků směřuje do dopravy, lidských zdrojů, ochrany životního prostředí a prevence rizik a oblastí znalosti a inovace, které je přisuzována největší důležitost s hodnotou 24%. (Evropská unie, 2008)

Obr. č. 3: Finanční prostředky pro regionální rozvoj

Zdroj: Evropská unie, 2013e

4.3 Cíle politiky HSS

V roce 2006 Evropský parlament a Rada vytvořily tři cíle podpory pro finanční období 2007–2013:

- **Cíl Konvergence (soudržnost)** – jedná se o podporu urychlení hospodářského růstu nejméně rozvinutých regionů a oblastí v členských zemích. Má pomoci „*tím, že zlepší podmínky pro růst a zaměstnanost prostřednictvím zvýšení kvality investic do hmotného a lidského kapitálu, rozvoje inovací a znalostní společnosti, zlepšení schopnosti přizpůsobovat se hospodářským a sociálním změnám, ochrany a zlepšování životního prostředí a výkonnosti správy. Tento cíl představuje prioritu fondů.*“ (Úřední věstník Evropské unie, 2006)
- **Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost** je realizován pomocí regionálních a národních programů. Zahrnuje území mimo cíl Konvergence. Regionální programy mají pomoci posilovat atraktivitu regionů, zaměstnanost a konkurenceschopnost. Národní programy mají podporovat přizpůsobivost pracovníků a podniků v souladu s prioritami Evropské strategie zaměstnanosti.
- **Cíl Evropská územní spolupráce** posiluje vyvážený, harmonický a trvale udržitelný rozvoj evropského území prostřednictvím přeshraniční (regiony

v blízkosti pozemních nebo mořských hranic), meziregionální a mezinárodní spolupráce v rámci EU. (Lukášková, Hoke, Tomašík, 2011)

Politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti patří na výdajové stránce rozpočtu EU k nejnáročnějším. Pro finanční období 2007–2013 bylo v tomto směru z rozpočtu EU připraveno 347,410 miliard eur, což představuje 35,7% celkových výdajů Unie. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013a)

V následující tabulce je zřetelné rozdělení finančních prostředků mezi cíle politiky HSS v období 2007–2013. V rámci financování je dominantní první z cílů, Konvergence (soudržnost), který zahrnuje necelých 82% finančních prostředků vynaložených na politiku soudržnosti. Tento cíl směřuje ke zvýšení životní úrovně zaostávajících regionů, jejichž HDP na obyvatele je nižší než 75% průměru EU. Vidíme tedy, že největší objemy financí, konkrétně z Evropského fondu pro regionální rozvoj (dále také ERDF) a Evropského sociálního fondu (dále také ESF), je možné získat právě pro tyto regiony. Členské země, jejichž hrubý národní důchod leží pod hranicí 90% průměru EU, mají možnost využívat také Fond soudržnosti.

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost je určen pro ostatní regiony, které nesplňují podmínky předešlého cíle Konvergence a jsou zde k dispozici oba fondy ERDF a ESF. (Lacina, Ostřížek, 2011)

Tab. č. 3: Rozdělení prostředků mezi cíle politiky HSS v období 2007–2013 včetně přiřazení strukturálních fondů a nástrojů

Cíl	Fondy		Strukturální fondy a nástroje		
	mld. eur	%			
Cíl 1: Konvergence	283	81,54	ERDF	ESF	Fond soudržnosti
Cíl 2: Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	54,96	15,95	ERDF	ESF	
Cíl 3: Evropská územní spolupráce	8,72	2,52	ERDF		
Celkem	347,410	100%			

Zdroj: vlastní zpracování dle Evropské unie, 2008, Strukturální fondy, 2013a

4.4 Nástroje politiky soudržnosti EU

Politika HSS je naplňována prostřednictvím strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Základním finančním nástrojem pro realizaci regionální politiky je mimo jiné také společný rozpočet Evropské unie. (Lukášková, Hoke, Tomašík, 2011)

4.4.1 Strukturální fondy

Strukturální fondy jsou určeny pro chudší anebo jinak znevýhodněné regiony, finanční prostředky jsou čerpány v rámci několikaletých cyklů na základě definování jasných cílů a priorit. (Strukturální fondy, 2013a)

Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) byl založen již v polovině 70. let, aby pomáhal snížit socioekonomickou nerovnováhu mezi regiony EU. Finanční pomoc z fondu je čerpána hlavně na podporu malých a středních podniků, prosazování produktivních investic, pokračování místního rozvoje, zlepšování infrastruktury a vzniku pracovních míst podporou konkurenceschopného a udržitelného rozvoje. Účel ERDF je dále rozšířen o spolupráci přesahující hranice dané členské země nebo regionu.

Celkový podíl ERDF představuje 65% pomoci ze strukturálních fondů určené regionům pod cílem Konvergence. Je tedy objemem financí největším ze strukturálních fondů. (Lukášková, Hoke, Tomašík, 2011). Jeho prostředky jsou určeny pro všechny tři cíle programového období 2007–2013, čímž se promítá téměř do všech operačních programů. (Strukturální fondy, 2013a)

Zaměřuje se na projekty investičního charakteru, jako je:

- výstavba a oprava infrastruktury,
- letištní terminály,
- železniční koridory,
- zavádění služeb elektronické veřejné správy,
- úprava koryt řek, (Lacina, Ostřížek, 2011)
- odstraňování ekologických zátěží,
- podpora inovačního potenciálu podnikatelů,

- rozvoj a obnova sportovních areálů,
- rekonstrukce kulturních památek,
- výsadba regenerační zeleně atd. (Strukturální fondy, 2013a)

Evropský sociální fond (ESF) „podporuje aktivity v oblastech zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů. Svých cílů dosahuje například posilováním sociálních programů členských států, pomáháním rizikovým skupinám obyvatel, podporou rovných příležitostí na trhu práce a zlepšováním mobility pracovních sil v rámci EU.“ (Strukturální fondy, 2013a) Od roku 1960, kdy byl založen, je považován za hlavní nástroj sociální politiky a zaměstnanosti Unie. (Lukášková, Hoke, Tomašík, 2011)

Jedná se o fond, který financuje neinvestiční projekty, jako například:

- speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež, etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel,
- inovativní vzdělávací programy pro zaměstnance,
- rozvoj institucí služeb zaměstnanosti (Strukturální fondy, 2013a),
- vzdělávací projekty,
- rekvalifikace nezaměstnaných,
- programy volnočasových aktivit,
- stáže studentů, pedagogů a vědeckých pracovníků,
- modernizace kombinované a distanční formy studia atd.

Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond jsou zaměřeny na podporu v členských státech, které nedosahují 75% průměru úrovně HDP Evropské unie na osobu, regionů se sociálními problémy a znečištěným životním prostředím. (Lacina, Ostřížek, 2011)

4.4.2 Fond soudržnosti

Evropský fond soudržnosti – Kohezní fond (dále také ECF) byl zřízen v roce 1993 a působností nepatří mezi strukturální fondy. Je vykazován jako samostatný a čerpání z něj

se netýká regionů, ale pouze států jako celku. (Kučerová, 2010) Financuje tzv. „velké projekty“, jejichž cena přesahuje 10 milionů eur. (Lukášková, Hoke, Tomašík, 2011)

Kohezní fond podporuje následující typy projektů:

- projekty přispívající k politice ochrany životního prostředí,
- projekty v oblasti dopravní infrastruktury (transevropské sítě),
- projekty na vývoj výroby energie z obnovitelných zdrojů.

Tyto finance směřují do 15 zemí, jejichž HND je nižší než 90% průměru Evropské unie. Jedná se o 12 členských zemí východního rozšíření plus Portugalsko, Španělsko a Řecko. (Evropská unie, 2013e)

4.4.3 Makroekonomické a mikroekonomické nástroje

Konkrétní **makroekonomické** nástroje strukturální politiky jsou definovány jako:

- nástroje fiskální politiky – státní rozpočet je využit jako nástroj meziregionálního přerozdělování, např. daňová zvýhodnění,
- nástroje monetární politiky – usnadnění přístupu k výhodným úvěrům v regionech,
- nástroje vnější hospodářské politiky – využití protekcionalistických opatření (cla, exportní prémie, vývozní a dovozní kvóty).

Mezi **mikroekonomické** nástroje zahrnujeme:

- nástroje realokace kapitálu – hlavní záměr je zvýšit tvorbu nových pracovních míst v určitém regionu vznikem nových firem nebo rozšířením existujících,
- nástroje realokace pracovních sil – migrace pracovníků do silnějších regionů. Není to většinou využívaný nástroj, jelikož odliv pracovní síly z ekonomicky slabého regionu zvyšuje depresi a zároveň stěhování je pro možné pracovníky nákladné. (Lukášková, Hoke, Tomašík, 2011)

4.5 Principy intervence

Aby bylo financování strukturálních projektů efektivní, byly vypracovány zásady přidělování prostředků a fungování fondů.

Principy působnosti fondů jsou:

- **Princip subsidiarity** – „V případě realizace hospodářských politik v rámci EU je výchozí zásadou pravomocí princip subsidiarity – tzn. zdůraznění jisté decentralizace tam, kde je národní řízení efektivnější, a naopak zásada přisoudit kompetenci vyššímu řídicímu článku tam, kde by nižší článek nemohl zajistit potřebné funkce.“ (Kučerová, 2010, str. 279) V praxi to znamená, že přestože Evropská komise je tvůrcem základních strategií rozvoje evropských regionů, administrativy členských států však také hrají koordinační roli. Na implementaci strategie politiky HSS se tak podílejí politici a úředníci všech úrovní veřejné správy a Evropské unie.
- **Princip solidarity** – jen vzájemná solidarita členů EU může vést k úplné evropské integraci. Dochází zejména k finanční solidaritě členských států, tzn. vyšší odvody vyspělejších zemí, vyšší čerpání chudších států. (Kučerová, 2010)
- **Princip koncentrace** umožňuje soustředit největší objemy financí do nejvíce postižených regionů. Pomoc je ovšem směřována pouze na předem formulované cíle a priority. (Lukášková, Hoke, Tomašík, 2011)
- **Princip partnerství** vyžaduje úzkou spolupráci mezi komisemi Evropské unie a národními, resp. regionálními úřady.
- **Princip programování** – finanční pomoc je zaměřena na programy s vymezenou dobou, objemem prostředků, ohraničeným spektrem podpor a také s vyhrazeným rámcem pro podíly účasti jednotlivých subjektů.
- **Princip doplňkovosti (adicionality)** – finanční prostředky ze strukturálních fondů musí být doplňovány prostředky ze státního rozpočtu.

- **Princip monitorování a kontroly** – v rámci posledního principu Evropská unie přistoupila k přísnějším kontrolám a vymáhání pravidel včetně sankcí. (Kučerová, 2010)

4.6 Regionální členění EU

Již od 70. let 20. století je v Evropské unii zaveden systém regionálního členění pro účelné zacílení plateb. V současnosti se používá srovnávací pětistupňový systém rozdělení území, jehož hlavní jednotkou je nomenklatura územních statistických jednotek (NUTS). Primárně jde o tři stupně NUTS 1 až 3, které jsou doplněny dalšími dvěma jednotkami LAU 1 a 2. Pětistupňový systém je limitován počtem obyvatel. Pro čerpání z fondů se nejvíce využívá region na úrovni NUTS 2. (Lacina, Ostřížek, 2011) Je považován za jakýsi základ regionální politiky, neboť je jich v EU dostatečný počet a pobírají přibližně polovinu plateb z Evropského fondu pro regionální rozvoj. (Kučerová, 2010)

Tab. č. 4: Struktura teritoriálních jednotek NUTS 1–3 a LAU 1–2

Úroveň jednotky	Charakteristika jednotky
NUTS 1	Územní jednotky odpovídající velikosti státu či makroregionů, 3–7 mil. obyvatel
NUTS 2	Středně velké jednotky odpovídající správnímu členění státu, 800 tis–3 mil. obyvatel
NUTS 3	Územní jednotky odpovídající velikosti krajů, 150 tis.–800 tis. obyvatel
LAU 1	Jednotky velikosti okresů, resp. mikroregionů
LAU 2	Územní jednotky odpovídající rozsahu měst a obcí

Zdroj: vlastní zpracování dle Kučerové, 2010, Strukturální fondy, 2013a

5 Realizace politiky HSS v ČR

5.1 Zapojení ČR do politiky HSS v období 2004–2006

5.1.1 Programovací dokumenty

Po přistoupení České republiky k EU a zapojení do strukturální politiky bylo nezbytné vypracovat celou škálu strategických a programových dokumentů. (Marek, Kantor, 2009)

Jedním z klíčových dokumentů, které ČR musela připravit, byl **Národní rozvojový plán** (dále také NRP). Sloužil jako hlavní strategický plánovací dokument pro využívání strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v programovém období 2004–2006. (Marek, Baun, 2010) Globální cíl NRP České republiky byl popsán jako: Udržitelný rozvoj založený na konkurenceschopnosti.

Na základě NRP Evropská komise zformulovala ve spolupráci s ČR tzv. **Rámec podpory Společenství**, který zajišťoval koordinaci veškeré pomoci EU a zahrnoval celkovou strategii politiky soudržnosti v ČR. Realizoval se prostřednictvím pěti operačních programů (dále také OP): OP Průmysl a podnikání, OP Infrastruktura, OP Rozvoj lidských zdrojů, OP Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství a Společný regionální operační program (SROP). Kromě výše uvedených programů měla ČR možnost čerpat finanční prostředky pro region soudržnosti Praha, spolufinancovat velké projekty v oblasti životního prostředí a infrastruktury z Fondu soudržnosti nebo se účastnit na takzvaných Iniciativách Společenství (např. INTERREG nebo EQUAL). (Vilamová, 2005)

5.1.2 Definování regionů v ČR

Česká republika byla dříve tradičně členěna na kraje odpovídající úrovni NUTS 3. Po vstupu do Evropské unie bylo nezbytné zavést ještě jeden stupeň členění mezi stát a kraje, který by odpovídal úrovni NUTS 2, tj. **regiony soudržnosti**. Právě na úroveň NUTS 2 je směřována největší finanční podpora z fondů EU prostřednictvím cíle Konvergence. Regiony soudržnosti sdružují jeden či více krajů, jelikož se evropská kohezní politika

soustřeďuje zejména na územní celky s počtem obyvatel od 800 tis. do 3 mil. (Strukturální fondy, 2013b)

Tab. č. 5: Tři hlavní úrovně regionálního členění území s počtem obyvatel

Úroveň	Doporučený minimální počet obyvatel	Doporučený maximální počet obyvatel
NUTS 1	3 000 000	7 000 000
NUTS 2	800 000	3 000 000
NUTS 3	150 000	800 000

Zdroj: vlastní zpracování dle Laciny, Ostřížka, 2011

Protože kraje v ČR těchto počtů obyvatelstva převážně nedosahují, vznikly regiony soudržnosti v čele s regionálními radami, které jsou zobrazeny na obr. č. 4: Severovýchod, Severozápad, Jihovýchod, Jihozápad, Střední Čechy, Střední Morava, Moravskoslezsko a Praha. Mapa ukazuje skladbu čtrnácti krajů (NUTS 3) do osmi regionů soudržnosti (NUTS 2). (Strukturální fondy, 2013b)

Obr. č. 4: Míra pokrytí ČR regionálními operačními programy

Zdroj: Internetové stránky topgrant.cz, 2010

System NUTS se dělí v České republice na šest hierarchických úrovní územních statistických jednotek. Jednotlivé úrovně NUTS jsou uvedeny v následující tab. č. 6. (Lukášková, Hoke, Tomašík, 2011)

Tab. č. 6: Statistické jednotky ČR

Úroveň	Název	Počet jednotek
NUTS 1	Stát	1
NUTS 2	Regionální soudržnosti	8
NUTS 3	Kraje	14
LAU 1	Okresy	76 + 15 pražských obvodů
LAU 2	Obce	6249

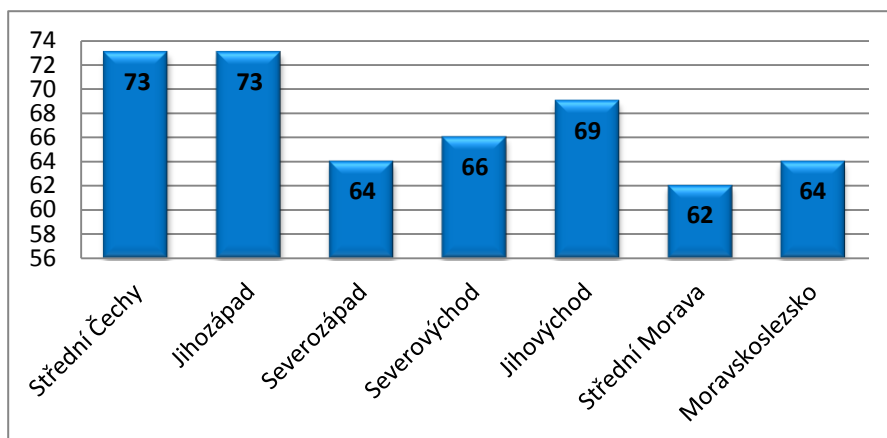
Zdroj: vlastní zpracování dle Strukturální fondy, 2013b

5.1.3 Ekonomická úroveň regionů soudržnosti

Kromě Prahy všechny české regiony patří do kategorie pod 75% unijního HDP na hlavu, kam v současnosti putuje více než 80% rozpočtu strukturální politiky EU. Hlavní město ČR tvoří samostatný článek, jehož HDP na obyvatele překračuje 75% průměru EU a je oprávněno čerpat z cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Do Prahy plyne z evropských fondů menší objem peněz než do zbývajících území ČR, jelikož Praha má značnou ekonomickou dynamiku a nízkou nezaměstnanost i bez podpor EU. Nesplňuje tedy kritéria pro příjem prostředků z finančně nejobjemnějšího cíle Konvergence, jenž představuje pomoc pro méně vyspělé regiony. (Strukturální fondy, 2013b)

Na následujícím obrázku je k nahlédnutí ekonomická úroveň českých regionů soudržnosti vůči průměru EU pro rok 2004, kdy se naše země stala členem EU. Nejbohatším regionem ČR bylo hlavní město, které v roce 2004 dosahovalo 163% HDP na obyvatele vůči průměru EU. Druhé nejvyšší HDP na hlavu vykazovaly oblasti Střední Čechy a Jihozápad (73%). Na druhou stranu v roce 2004 byla nejchudším regionem Střední Morava (62%). (Eurostat, 2013b)

Obr. č. 5: Ekonomická úroveň regionů soudržnosti v ČR kromě Prahy vůči průměru EU v roce 2004 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle Eurostat, 2013b

5.1.4 Dopady realizace politiky soudržnosti v ČR v období 2004–2006

V dokumentu Evropská politika soudržnosti v České republice (2013), který publikovala Evropská komise, se dočteme, že v letech 2004–2006 Česká republika obdržela investice do sektoru politiky soudržnosti ve výši 2,6 miliardy eur, které se zaměřily na zlepšení tržního prostředí, zvýšení flexibility trhu práce a zdokonalení dopravní infrastruktury.

Evropský fond pro regionální rozvoj financoval rozvoj průmyslových zón, zlepšení v dopravě a napomohl rozvoji oblastí pro vědu a technologii a inovačních center. To vše vytvořilo atraktivnější podnikatelské prostředí, které nalákalo příchod velkých zahraničních společností do českých regionů.

„Investice EU pomohly vytvořit více než 30 000 nových pracovních míst a poskytly podporu více než 3 000 malým a středním podnikům (MSP). Bylo podpořeno více než 300 projektů v rámci informačních a komunikačních technologií (ICT) podporujících širokopásmová propojení, veřejný přístup k internetu, regionální a místní komunikační sítě. EU také podporovala projekty životního prostředí s významnými úspěchy, například včetně vybudování 370 km nových sítí kanalizace.“ (Evropská unie, 2013f)

Na druhou stranu hodnotíme-li schopnosti ČR vyčerpat prostředky ze strukturálních fondů, zjištěné výsledky nebyly nikterak ideální. České státní agentury a soukromé subjekty

nebyly na využití nabídnuté pomoci dostatečně připraveny. V důsledku toho pak v prvním roce členství ČR získala pouze 4,1% prostředků z celkové alokace, která pro ni byla na období 2004–2006 určena. (Zahradník, Jedlička in Marek, Baun, 2010)

Výzvy byly vyhlašovány ve většině operačních programů pozvolna a čerpání probíhalo poměrně pomalu. V období 2004–2006 ČR v čerpání velmi dlouho zaostávala za schválenou alokací a ještě v roce 2006 se řadila na předposlední místo mezi novými členskými státy. Přesto byly nakonec vyčerpány téměř všechny dostupné finanční prostředky, kdy k roku 2009 bylo využito 99% zdrojů z alokace na období 2004–2006. (Plchová, Abrahám, Helísek, 2010)

5.2 Realizace politiky HSS v ČR v období 2007–2013

5.2.1 Strategické dokumenty pro aplikaci regionální politiky EU v ČR

Strategické obecné zásady Společenství

Pojem Strategické obecné zásady Společenství (dále také SOZS) definuje rámcový strategický dokument pro regionální politiku EU. Popisuje hlavní zásady a priority politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie pro finanční rámec 2007–2013. Tento dokument byl schválen Radou EU a Evropským parlamentem v roce 2006. Doporučuje způsoby, jak by regiony měly co nejefektivněji využít 347,410 miliard eur, které jsou pro finanční období k dispozici. V návaznosti na SOZS má každá členská země za úkol připravit tzv. Národní strategický referenční rámec. (Marek, Kantor, 2009)

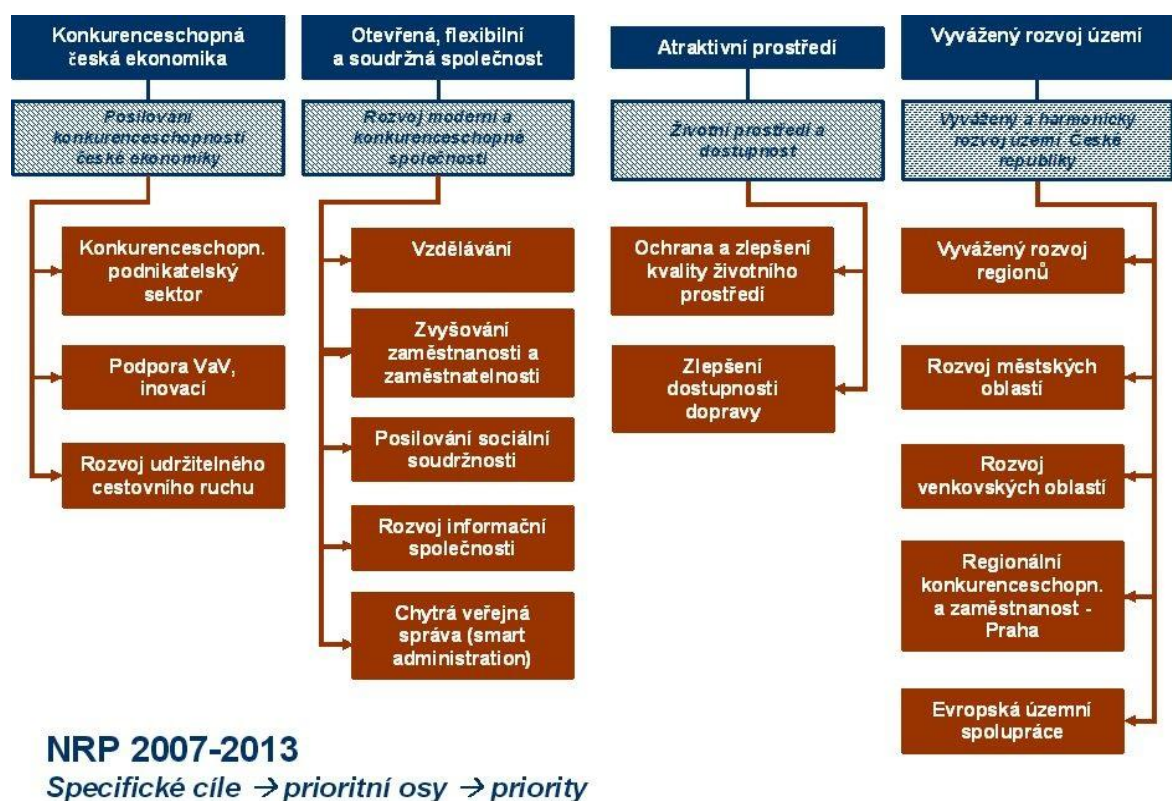
Národní rozvojový plán 2007 – 2013

Dle autorů Marek, Kantor (2009) Národní rozvojový plán ČR (dále také NRP) stanovuje hlavní priority budoucího vývoje České republiky v návaznosti na regionální politiku EU. Patří mezi velmi důležité programové dokumenty, neboť NRP definuje konkrétní pravidla a strategie čerpání finančních prostředků regionální pomoci. Za tvorbu tohoto dokumentu v ČR je zodpovědné Ministerstvo pro místní rozvoj v čele s Řídicím a koordinačním výborem, který představoval nejvyšší formální institut koordinace přípravy ČR na období 2007–2013. Česká republika v Národním rozvojovém plánu klade zásadní důraz na

posilování konkurenceschopnosti jednotlivých klíčových oblastí hospodářství. Hlavní princip stanovuje, že „konkurenceschopná česká ekonomika přispěje k celkové konkurenceschopnosti Evropské unie.“ (Marek, Kantor, 2009, str. 35)

Globálním cílem NRP je přeměna socioekonomického prostředí ČR na přitažlivé místo pro realizaci investic, práci a život obyvatel při dosahování udržitelného růstu, jehož tempo bude vyšší než průměrný růst EU. Podle obr. č. 6 k naplnění globálního cíle napomáhají čtyři strategické cíle, na které navazují čtyři prioritní osy, které se dále dělí na jednotlivé priority. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2009)

Obr. č. 6: Strategické cíle, prioritní osy a priority NRP ČR pro období 2007–2013

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2009

NRP dále také nastiňuje systém koordinace regionální politiky, jehož klíčové body jsou pak promítnuty do dalšího dokumentu – Národního strategického referenčního rámce. (Plchová, Abrahám, Helísek, 2010)

Národní strategický referenční rámec

Národní strategický referenční rámec (dále také NSRR) je smluvně závazný dokument, který je vypracován Českou republikou a na závěr schválen Evropskou komisí. Zastřešuje čerpání strukturálních podpor v ČR a obsahuje dvě hlavní části: strategickou a operační. Strategická část definuje hlavní priority a cíle v souladu se strategickými zásadami EU v oblasti strukturální politiky. V operační části je vymezen seznam operačních programů a rozdělení finančních prostředků mezi tyto programy včetně systému řízení a koordinace politiky soudržnosti v ČR pro období 2007–2013. (Plchová, Abrahám, Helísek, 2010)

Na úrovni české strukturální politiky byly definovány tyto čtyři základní instituce pro řízení a koordinaci NSRR:

- Národní orgán pro koordinaci (dále také NOK),
- Monitorovací výbor NSRR – Řídící a koordinační výbor,
- Platební a certifikační orgán – Národní Fond,
- Auditní orgán – Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu.
(Strukturální fondy, 2013c)

NOK je zastřešujícím orgánem pro všechny operační programy v ČR získávající finanční podporu ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Pracuje v rámci Ministerstva pro místní rozvoj ČR, které bylo ustanoveno centrálním metodickým a koordinačním orgánem politiky soudržnosti v období 2007–2013. Aby mohly tyto orgány plnit svou roli, využívají nástroj pro koordinaci politiky HSS, Operační program Technická pomoc, zaměřený na horizontální oblasti implementace operačních programů. (Strukturální fondy, 2013d)

5.2.2 Operační programy v ČR

Finanční prostředky v rámci regionální politiky EU jsou čerpány pomocí tzv. operačních programů, které jsou popisem souhrnných priorit, řízení a finančních zdrojů. Upřesňují oblasti intervencí na národní úrovni i v jednotlivých regionech členského státu. (Marek, Kantor, 2009)

Operační programy jsou zpracovány ministerstvy ČR a krajskými úřady, ale o jejich konečném schválení rozhoduje Evropská komise. Podávání žádostí i veškerá komunikace probíhá v českém jazyce. Zaměření OP je buď **tematické**, nebo **regionální**. (Plchová, Abrhám, Helísek, 2010) Regionální operační programy se vztahují na určitý region, kdežto tematické operační programy řeší problematiku daného sektoru či oblasti (např. životní prostředí, doprava atd.) (Marek, Kantor, 2009)

Vláda ČR přijala na základě Národního rozvojového plánu ČR pro období 2007–2013 a Národního strategického referenčního rámce **26 programů**.

Jedná se o tyto operační programy, které jsou rozděleny mezi tři cíle politiky HSS:

I. Cíl Konvergence zahrnuje v ČR následující operační programy určené pro všechny regiony ČR kromě Prahy:

- Podnikání a inovace (dále také OP PI),
- Doprava (dále také OP D),
- Lidské zdroje a zaměstnanost (dále také OP LZZ),
- Výzkum a vývoj pro inovace (dále také OP VaVpI),
- Vzdělání a konkurenceschopnost (dále také OP VK),
- Životní prostředí (dále také OP ŽP),
- Integrovaný operační program (dále také IOP),
- Operační program Technická pomoc (dále také OP TP),
- sedm regionálních operačních programů (dále také ROP):
 - ROP Střední Čechy (dále také ROP SČ),
 - ROP Jihozápad (dále také ROP JZ),
 - ROP Severozápad (dále také ROP SZ),
 - ROP Jihovýchod (dále také ROP JV),

- ROP Severovýchod (dále také ROP SV),
- ROP Moravskoslezsko (dále také ROP MS),
- ROP Střední Morava (dále také ROP SM).

II. Součástí cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost je v ČR:

- Operační program Praha – Konkurenceschopnost (dále také OP PK),
- Operační program Praha – Adaptabilita (dále také OP PA).

III. Evropská územní spolupráce je naplňována operačními programy, jež jsou dostupné pro všechny regiony ČR:

- Operační program Nadnárodní spolupráce,
- Operační program Mezuregionální spolupráce,
- pět bilaterálních operačních programů:
 - Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko,
 - Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko,
 - Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko,
 - Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko,
 - Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko,
- Síťový operační program ESPON 2013,
- Síťový operační program INTERACT II. (Strukturální fondy, 2013e)

5.2.3 Finanční alokace prostředků podpory v ČR

Dle tab. č. 7 lze konstatovat, že v období 2007–2013 má Česká republika možnost čerpat z evropských fondů až 26,7 miliard eur. Pro úspěšné čerpání musí ČR přidat navíc přibližně čtyři miliardy eur, jelikož EU financuje maximálně 85% výdajů z celkové sumy v rámci regionální politiky. (Strukturální fondy, 2013a) Suma 26,7 miliard eur byla třetí nejvyšší v EU a nejvyšší částka v přepočtu na obyvatele ze všech členských zemí. (Ministerstvo

financí České republiky in Marek, Baun, 2010) Převažující část 25,9 miliard eur neboli 97% veškerých finančních prostředků pro ČR na sedmileté období putuje na dosažení cíle Konvergence, který představuje financování všech regionů s výjimkou Prahy. (Strukturální fondy, 2013a)

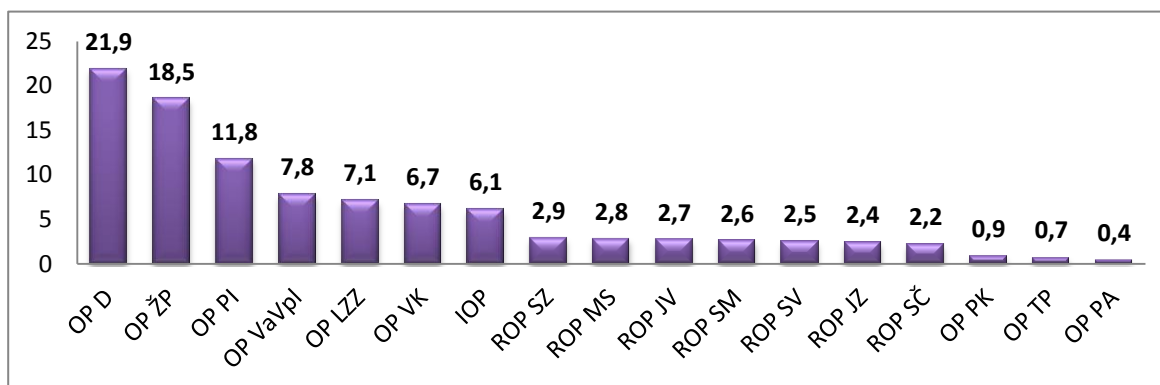
Tab. č. 7: Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007–2013

Cíl	Konvergence	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	Evropská územní spolupráce	Celkem
ČR	25,88 mld. eur	419,09 mil. eur	389,05 mil. eur	26,69 mld. eur
	96,98%	1,56%	1,46%	100%

Zdroj: vlastní zpracování dle Strukturální fondy, 2013a

Celková alokace představuje souhrnný objem finančních prostředků pro každý jednotlivý operační program, který má ČR k dispozici v letech 2007–2013. Závisí na národních prioritách a je výsledkem politického rozhodnutí. Mezi operačními programy v ČR hraje prim OP Doprava, který získal k rozdělení přes 170 miliard Kč, což lze přirovnat k 15% ročního rozpočtu ČR. Důležitou prioritou byla také kultivace životního prostředí – OP Životní prostředí obdržel téměř 146 miliard Kč. Třetí místo s velkým odstupem obsadil OP Podnikání a inovace s alokací přibližně 92 miliard Kč. Naopak nejméně prostředků získal region soudržnosti Praha, jelikož patří mezi desítku nejbohatších regionů celé EU. Nízkou finanční alokaci dostal také OP Technická pomoc, který je určen pro administrativní podporu ostatních operačních programů. (Česká spořitelna, 2012)

Obr. č. 6: Celková alokace podpory mezi jednotlivé OP v letech 2007–2013 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle Ministerstva pro místní rozvoj ČR, 2013b

Prostřednictvím Evropského sociálního fondu ČR disponuje 14% z celkové alokace podpory v období 2007–2013. K dosažení cílů Fondu soudržnosti ČR dostala přibližně třetinu a Evropský fond pro regionální rozvoj si zasloužil polovinu rozpočtu. (Česká spořitelna, 2012)

Tab. č. 8: Rozdělení podpory z evropských fondů pro ČR v letech 2007–2013

Fond	Celková alokace podpory 2007–2013	
	mil. Kč	% z alokace
ESF	111 662,9	14,2
ERDF	412 225	52,6
FS	260 322,2	33,2
Celkem	784 599	100

Zdroj: vlastní zpracování dle Ministerstva pro místní rozvoj ČR, 2013b

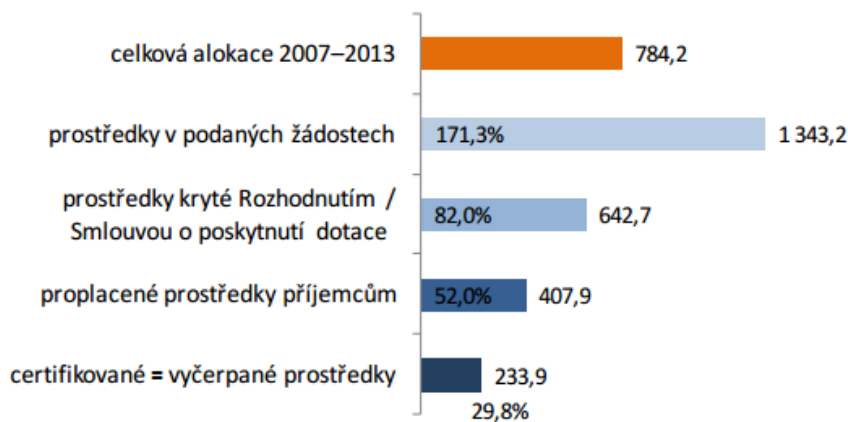
6 Zhodnocení realizace politiky HSS v ČR v letech 2007–2013

6.1 Hodnocení čerpání OP prvního a druhého cíle politiky HSS

Měsíční monitorovací zpráva z prosince 2012 uvádí aktuální údaje o čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti EU. Od počátku programového období 2007–2013 k 4. lednu 2013 v rámci politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU, Česká republika vyčerpala **233,9 miliard Kč**. Podle výše měnového kurzu 25,14 Kč za EUR k 4. lednu 2013, který stanovuje Evropská centrální banka, tato částka představuje přibližně 9,3 miliard eur. To je pouhých **29,8% celkové národní alokace**, kterou má ČR k dispozici v evropských fondech. Pro porovnání ČR může od EU získat celkem až **784,6 miliard Kč** (cca 31,2 miliard eur) v období 2007–2013.

V dokumentu je také uvedeno, že do 4. ledna roku 2013 řídicí orgány převzaly 92 083 žádostí o podporu v celkové hodnotě 1 343,2 miliard Kč, která představuje 171,2% celkové alokace NSRR na programové období. O přidělení dotace bylo rozhodnuto u 40 149 projektů v celkové výši 642,7 miliard Kč, což činí 82% celkové národní alokace. Národní zdroje ke stejnému dni vyplatily úspěšným žadatelům 407,9 miliard Kč, což reprezentuje 52% celkové národní alokace. Pro přehlednost jsou uvedené údaje zobrazeny na následujícím obr. č. 7. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013b)

Obr. č. 7: Souhrnný stav čerpání ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů k 4. lednu 2013 (v mld. Kč)

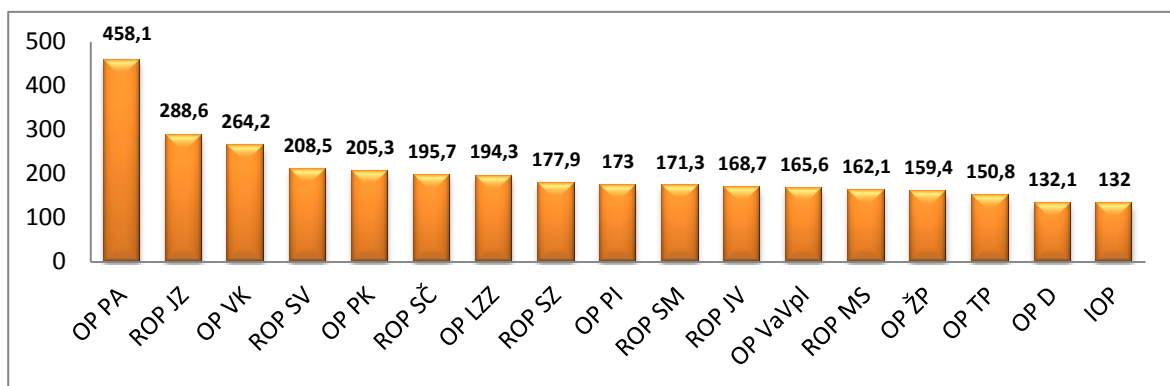

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013b

6.1.1 Podané žádosti

O nejvíce peněz bylo požádáno v rámci OP Praha – Adaptabilita. Přestože rozděluje velmi málo prostředků, je o ně v Praze velký zájem, který je o 4,5 násobku větší než celková alokace programu. Velká konkurence v podávání žádostí byla také u regionálního OP Jihozápad či OP Vzdělání pro Konkurenceschopnost. Relativně menší zájem je naopak o Integrovaný operační program a OP Doprava. Tím pádem vzniká poměrně vysoká šance na úspěšnou žádost. Z obrázku č. 8 je na první pohled evidentní, že objem podaných žádostí u všech OP zcela přesahuje částku, která je k dispozici.

Obr. č. 8: Stav podaných žádostí vzhledem k celkové alokaci OP v období 2007–2013 k 4. lednu 2013 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle Ministerstva pro místní rozvoj ČR, 2013b

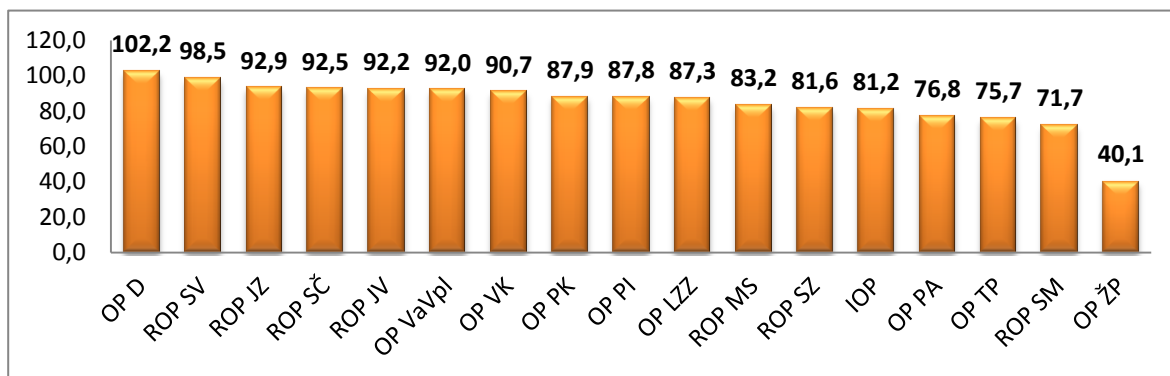
6.1.2 Schválené projekty

Ze všech podaných žádostí o finanční podporu za 1 343 miliard Kč bylo úspěšně schváleno necelých 643 miliard Kč. To znamená, že z objemu žádaných peněz byla schválena necelá polovina (48%). Tato hodnota může naznačovat nekvalitní projekty i špatné zpracování žádostí.

Ve zprávě se také dočteme o počtu nejvíce schválených projektech, které jsou v Operačním programu Doprava. Tento OP převýšil o 2,2% svou celkovou alokaci. Regionální operační programy Severovýchod a Jihozápad zaujímají druhou a třetí příčku dle obr. č. 9. Na druhou stranu nejhůře je na tom OP Životní prostředí, ve kterém bylo schváleno pouze 40%

projektů v poměru k celkové alokaci operačního programu. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013b)

Obr. č. 9: Stav prostředků krytých Rozhodnutím/Smlouvou o poskytnutí dotace vzhledem k celkové alokaci OP v období 2007–2013 k 4. lednu 2013 (v %)

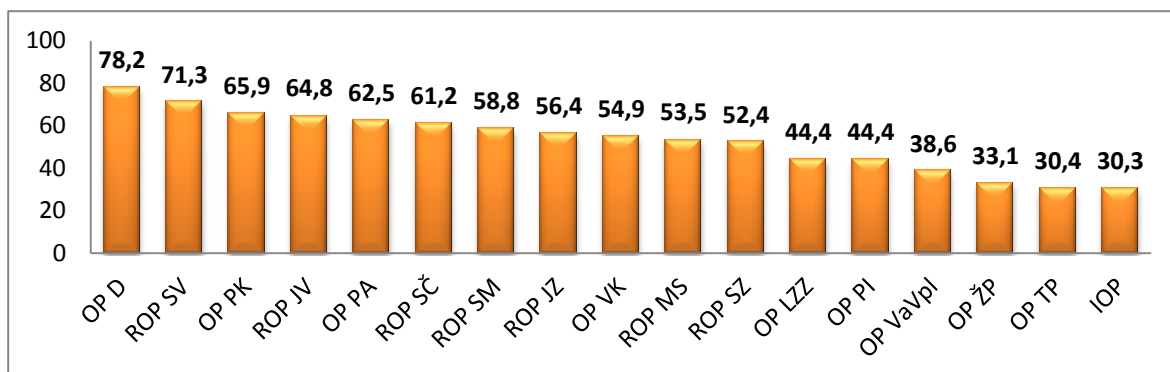
Zdroj: vlastní zpracování dle Ministerstva pro místní rozvoj ČR, 2013b

6.1.3 Proplacené prostředky příjemcům

Systém proplácení peněz z fondů EU funguje téměř ve všech případech na principu zpětných plateb, které se uvádějí také jako tzv. ex-post platby, kdy správce OP proplácí projekt až poté, co je dokončen. Některé operační programy umožňují i poskytování tzv. ex-ante plateb, jinými slovy zálohových plateb před zahájením nebo v průběhu realizace projektu. (Česká spořitelna, 2012)

Následující obrázek ukazuje, kolik peněžních prostředků již bylo vyplaceno realizátorům projektů v jednotlivých operačních programech. Největší objem prostředků ze státní kasy vyplatil OP Doprava a to více než tři čtvrtiny ze své celkové alokace. OP Životní prostředí, OP Technická pomoc a Integrovaný operační program vykazují nejméně dokončených projektů, kde je vyplacena přibližně třetina prostředků.

Obr. č. 10: Stav proplacených prostředků příjemcům vzhledem k celkové alokaci OP v období 2007–2013 k 4. lednu 2013 (v %)

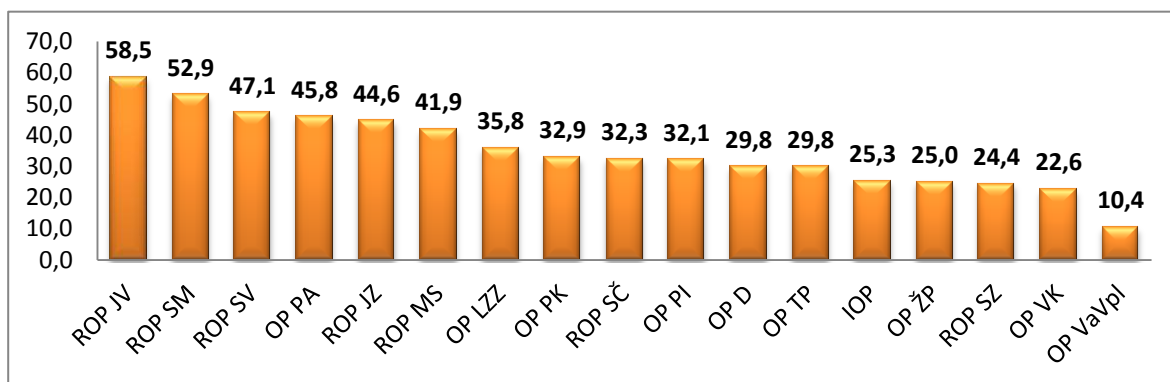
Pozn.: Zahrnuty ex-ante, průběžné a ex-post platby

Zdroj: vlastní zpracování dle Ministerstva pro místní rozvoj ČR, 2013b

6.1.4 Certifikované výdaje Evropské komise

Největší objem proplacených prostředků ze strany Evropské komise vykazují podle zprávy regionální operační programy neboli „ROPy“, prvním místem se může chlubit ROP Jihovýchod, ze kterého bylo vyčerpáno 58,5% z celkových dostupných finančních prostředků OP. Druhé místo obsadil ROP Severní Morava a třetí pozici pak ROP Severovýchod. Naopak na samém konci je OP Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpl), ze kterého byla v Bruselu certifikována pouze jedna desetina z celkových prostředků OP, a to i přesto, že má schváleno přes 90% finančních prostředků.

Obr. č. 11: Stav certifikovaných finančních prostředků vzhledem k celkové alokaci OP v období 2007–2013 k 4. lednu 2013 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle Ministerstva pro místní rozvoj ČR, 2013b

Ohledně jednotlivých fondů nejvíce prostředků bylo certifikováno v rámci Evropského fondu regionálního rozvoje, ale stále je to pouze jedna třetina z celkové alokace. V těsném závěsu za ním je ale i Evropský sociální fond s 30% alokací. Příliš dobře si nevede poslední Fond soudržnosti, kde Brusel dal zelenou cca 25% prostředkům. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013b)

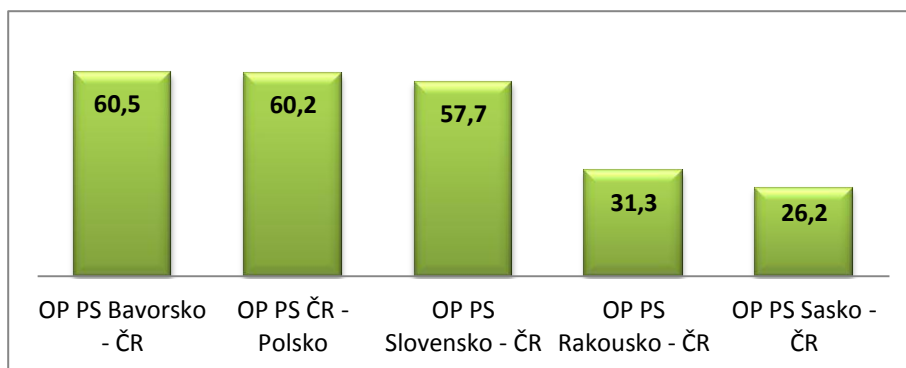
Schéma průběhu čerpání finančních prostředků z fondů EU a podrobný přehled o stavu čerpání finančních prostředků podle jednotlivých OP a fondů k 4. lednu 2013 jsou k dispozici v příloze B a C.

6.2 Hodnocení čerpání OP třetího cíle politiky HSS – Přeshraniční spolupráce

Ministerstvo pro místní rozvoj uveřejnilo úspěchy ČR v pěti operačních programech přeshraniční spolupráce, za které zodpovídá. Do konce roku 2012 bylo u všech těchto programů splněno pravidlo n+3. Jinými slovy byly proplaceny peněžní prostředky, které byly určeny pro rok 2009 a které bylo nutno vyčerpat do konce roku 2012.

Evropská komise ve statistikách zveřejnila **dva programy z České republiky mezi třemi nejúspěšnějšími v EU**. Česko-polský operační program se umístil na druhém místě a Česko-bavorský obsadil třetí příčku. U obou přesahuje objem vyčerpaných prostředků od Evropské komise hodnotu 60% z celkové alokace, při započtení zálohových plateb se dokonce přibližují hranici 70% z celkové alokace, kterou je možné čerpat až do konce roku 2015. Oba programy splnily pravidlo n+3 také pro rok 2013 a to s více než ročním předstihem. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013c)

Obr. č. 12: Stav certifikovaných finančních prostředků vzhledem k celkové alokaci OP – Přeshraniční spolupráce v období 2007–2013 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle Ministerstva pro místní rozvoj ČR, 2013b

6.3 Současná realizace politiky HSS v ČR

6.3.1 Pozastavení certifikace operačních programů

Při zjištění nedostatků v administraci projektů je proplácení výdajů Evropskou komisí pozastaveno. Brusel po té vyzve členskou zemi k nápravě zjištěných vad a do doby jejich odstranění nejsou platby stále vypláceny. To bohužel potkalo v březnu roku 2012 i Českou republiku. Z důvodů zjištěných nedostatků ve fungování českých řídicích a kontrolních systémů byla pozastavena certifikace již schválených projektů u všech operačních programů spolufinancovaných s Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti.

V praxi totiž pozastavení certifikace schválených projektů znamená, že nedochází k refundaci finančních prostředků z rozpočtu EU na účet Platebního a certifikačního orgánu (dále také PCO) při Ministerstvu financí ČR, ze kterého jsou převáděny prostředky do kapitol státního rozpočtu, které vydaly finance na předfinancování prostředků z rozpočtu EU. Řídicí orgány ČR tak příjemcům proplácely částky z národních zdrojů.

V červnu roku 2012 vláda ČR přijala seznam dvanácti opatření, jejichž úkolem je zrychlení čerpání evropských fondů. V dokumentu, který připravilo Ministerstvo pro místní rozvoj, se píše, že cílem je zjednodušit a zpřehlednit administrativní proces při realizaci strukturálních fondů a upravit pravidla tam, kde v současné době není umožněna plynulá

administrace. Například došlo ke změně legislativy a novelizaci zákona o rozpočtových pravidlech nebo zákona o podpoře regionálního rozvoje. Dále byl zjednodušen komplikovaný kontrolní systém. (Česká spořitelna, 2012)

O měsíc později v červenci byl proces proplácení Evropskou komisí obnoven u sedmi operačních programů: OP Podnikání a inovace, OP Výzkum a vývoj pro inovace, OP Technická pomoc, OP Praha – Konkurenceschopnost a ROP Jihozápad, Střední Morava a Moravskoslezsko. V září Komise souhlasila s nápravnými kroky v rámci OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko a v průběhu října mohl obnovit čerpání OP Životní prostředí, OP Doprava a Integrovaný operační program. V listopadu byly uvolněny platby pro OP Vzdělání pro konkurenceschopnost. (EurActiv.cz, 2013a)

Následující tabulka č. 9 nabízí přehled aktuálně pozastaveného procesu certifikace dle jednotlivých OP ze strany PCO k 6. březnu 2013. Platby u regionálních operačních programů ROP Severozápad a Střední Čechy zůstávají i nadále pozastaveny ze strany Komise. Za zdůraznění stojí ROP Severozápad, který má platby zmrazeny již od března roku 2011. V lednu roku 2013 došlo k dalšímu hromadnému zastavení certifikace ze strany PCO u dalších pěti operačních programů vzhledem k extrapolované míře chybovosti deklarované ve výroční kontrolní zprávě za rok 2012, která překročila 2%. Došlo tedy k pozastavení žádostí i ze strany Evropské komise a datum obnovení certifikace OP není určen. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013d)

Tab. č. 9: Přehled aktuálně pozastaveného procesu certifikace dle jednotlivých OP ze strany PCO k 6. březnu 2013

OP	Řídící orgán OP	Datum pozastavení certifikace
ROP Severozápad	RR Severozápad	25.03.2011
ROP Střední Čechy	RR Střední Čechy	22.05.2012
ROP Severovýchod	RR Severovýchod	16.01.2013
ROP Jihozápad	RR Jihozápad	16.01.2013
Integrovaný OP	Ministerstvo pro místní rozvoj	16.01.2013
ROP Moravskoslezsko	RR Moravskoslezsko	17.01.2013
OP Podnikání a inovace	Ministerstvo průmyslu a obchodu	17.01.2013

Zdroj: vlastní zpracování dle Ministerstva pro místní rozvoj ČR, 2013d

6.3.2 Plnění pravidla n+3/n+2

Obnova zasílání žádostí o platbu Evropské komisi a jejich refundace je klíčová z hlediska plnění pravidla n+3/n+2, které má sloužit k zajištění plynulosti čerpání finančních prostředků z fondů EU. Toto pravidlo říká, že alokace podpory pro n-tý rok musí být vyčerpána v následujících třech/dvou letech, respektive pro alokace roku 2008, 2009 a 2010 platí pravidlo n+3, pro roky 2011, 2012 a 2013 pravidlo n+2. O nevyčerpané prostředky z příslušné alokace k danému roku ČR nenávratně přichází. (EurActiv.cz, 2013a)

Pozastavená certifikace může mít do budoucna reálné dopady na nevyčerpání alokací některých operačních programů. Z aplikace pravidla n+3/n+2 dále totiž vychází, že objem certifikovaných výdajů a žádostí o platbu zaslaných Evropskou komisí za operační program musel ke konci roku 2012 dosahovat minimálně 31% celkové alokace programů. Jednalo se o plnění pravidla n+3 pro alokaci roku 2009 navýšenou o jednu šestinu alokace 2007.

Nedodržení limitu, a tudíž i nezvratné ztráty části alokace, hrozilo v roce 2012 hned několika operačním programům jako např. OP Životní prostředí, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a Integrovaný OP. (Česká spořitelna, 2012) Všechny operační programy realizované v rámci NSRR, tj. 18 OP, limit čerpání pro rok 2012 nakonec splnily, avšak se lišily ve způsobu naplnění tohoto limitu jako v roce 2011. Limitu čerpání mohou řídicí orgány dosáhnout také pomocí předběžných plateb (záloh), které Evropská komise poskytla ČR pro každý operační program na počátku programového období, případně lze také využít ročních závazků velkých projektů předložených Evropské komisi ke schválení.

Operační programy, které nesplnily limit čerpání v roce 2012 přímo a musely použít jmenované nástroje, jsou znázorněny v tabulce č. 10.

Tab. č. 10: Přehled OP dle způsobu plnění limitu čerpání v roce 2012

OP, které splnily limit čerpání v roce 2012 s využitím předběžných plateb:	
ROP Severozápad	Integrovaný OP
OP Praha – Konkurenceschopnost	OP Doprava
OP Životní prostředí	OP Technická pomoc
OP Vzdělání pro konkurenceschopnost	OP Lidské zdroje a zaměstnanost
OP, který splnil limit čerpání v roce 2012 s využitím ročních závazků velkých projektů předložených EK a současně předběžných plateb:	
OP Výzkum a vývoj pro inovace	

Zdroj: vlastní zpracování dle Ministerstva pro místní rozvoj ČR, 2013b

Klíčový z hlediska čerpání bude rok 2013, kdy se bude jednat o souběh pravidla n+3 pro rok 2010 a n+2 pro rok 2011 (a dvě šestiny alokace 2007). Výše certifikovaných výdajů musí dosáhnout přibližně 65% celkové alokace operačních programů na období 2007–2013. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013b)

6.3.3 Korupce při čerpání dotací z EU

Proplácení plateb u regionálního operačního programu ROP Severozápad zůstává pozastaveno ze strany Komise již od března 2011. Program, který je nazýván „divoký Severozápad“, je zastaven kvůli podezřelým finančním operacím. Komise zhodnotila výši korekce na úrovni 10% za chybovost v systému hodnocení a 12,41% za chybovost v samotných projektech. Kvůli korupci s dotacemi mají tedy Ústecký a Karlovarský kraj, jež se podílejí o region soudržnosti Severozápad, zaplatit 2,5 miliardy Kč. Poslední ředitel Regionální rady Severozápad je, stejně jako jeho předchůdci a další úředníci, vyšetřování kvůli podezření z korupce při rozdělování peněz. (Lidovky.cz, 2013) Jeden z bývalých ředitelů ROP Severozápad je již odsouzen na pět let vězení za přijímání úplatků a zneužití pravomoci veřejného činitele. (Aktuálně.cz, 2013a)

Mezi nejznámější případy podvádění s evropskými dotacemi dále patří i ROP Jihozápad, který rozděluje evropské dotace na rozvoj regionů v Jihočeském a Západočeském kraji. Stíhání jsou ředitelka regionální rady Jihozápadu s bývalým šéfem úřadu kvůli podezřelému udělování dotací v hodnotě přes šest miliard korun.

Korupčních kauz je celá řada včetně známého případu ROP Střední Čechy v čele s bývalým středočeským hejtnem Davidem Rathem. (Aktuálně.cz, 2013b)

Jak uveřejnil zpravodajský server Hospodářských novin ve spolupráci s Aktuálně.cz, dle auditorů najatých Evropskou komisí ČR poslala do Bruselu předražené nebo zmanipulované projekty přibližně v celkové hodnotě 25 miliard Kč. (Ihned.cz, 2012a) Evropská komise pravděpodobně nebude uvedenou sumu ČR proplácet. Jelikož audit v ČR nebyl ze strany Komise dokončen, částka není konečná a je možné, že ještě poroste. Jedná se však o neoficiální údaje, protože je materiál Evropské komise důvěrný do doby uzavření auditu. Podle serveru o 20 miliard Kč by měl přijít program OP Doprava a Životní prostředí a dále by měl být finančně postižen OP Podnikání a inovace. Kromě toho by měla sankce postihnout ještě i OP Vzdělání pro konkurenceschopnost, program IOP, ROP Severovýchod a Střední Čechy. (Ihned.cz, 2012b)

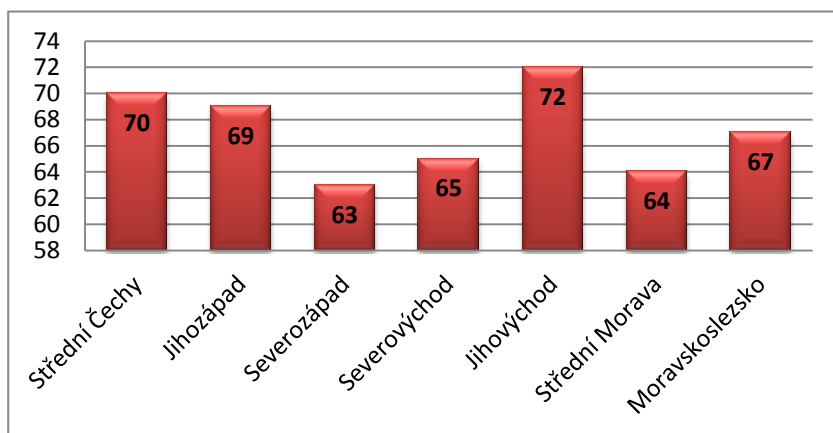
6.4 Ekonomická úroveň jednotlivých regionů soudržnosti

Statistický portál EU Eurostat v tiskové zprávě v březnu 2013 zveřejnil údaje o vospěllosti 270 územních jednotek EU za rok 2010. Žebříček regionů byl sestaven na základě regionálního HDP na hlavu, které se srovnává s průměrem EU. Eurostat v dokumentu upozorňuje, že údaje mohou být do jisté míry zkresleny skutečností, že mnoho obyvatel dojíždí do zaměstnání do velkých měst. Ta pak mohou vytvářet vyšší HDP, zatímco sousední regiony v produkci ztrácejí.

Mezi 20 nejbohatšími regiony najdeme především hlavní města Lucemburk (266% průměru EU v HDP na osobu), Brusel (223%) nebo region, kde se nachází Paříž (180%) Nicméně nejbohatším regionem se stal Inner London, který má 328% HDP na obyvatele, naopak nejchudší region Severozapaden v Bulharsku pouze 26% průměru EU. Bratislavský kraj (176%) předstihl Prahu (172%), která se však nemusí stydět za fakt, že je osmým nejbohatším regionem v celé EU. Hlavní město ČR se tak umístilo před městy jako je například Stockholm, Helsinky, Vídeň nebo Kodaň. Přibližně každý sedmý region dosahuje více než 125% průměru EU. Nejvíce jich má pak Rakousko, Belgie, Německo a Nizozemsko.

Na druhou stranu méně než 75% unijního HDP na osobu má podle zprávy celkem 68 evropských regionů. Na začátku finančního období 2007–2013 bylo do dané kategorie zařazeno 84 regionů. Z toho lze vydedukovat, že některé regiony cíl Konvergence splnily a přibližují se průměru EU. Nejvíce chudých regionů je v Bulharsku, Rumunsku, Polsku, Maďarsku či v Řecku. Dva takto podprůměrné regiony můžeme nalézt i ve Velké Británii, což ve srovnání k vyspělosti Londýna poukazuje na značné rozdíly mezi jednotlivými regiony v rámci členských zemí. (Eurostat, 2013a)

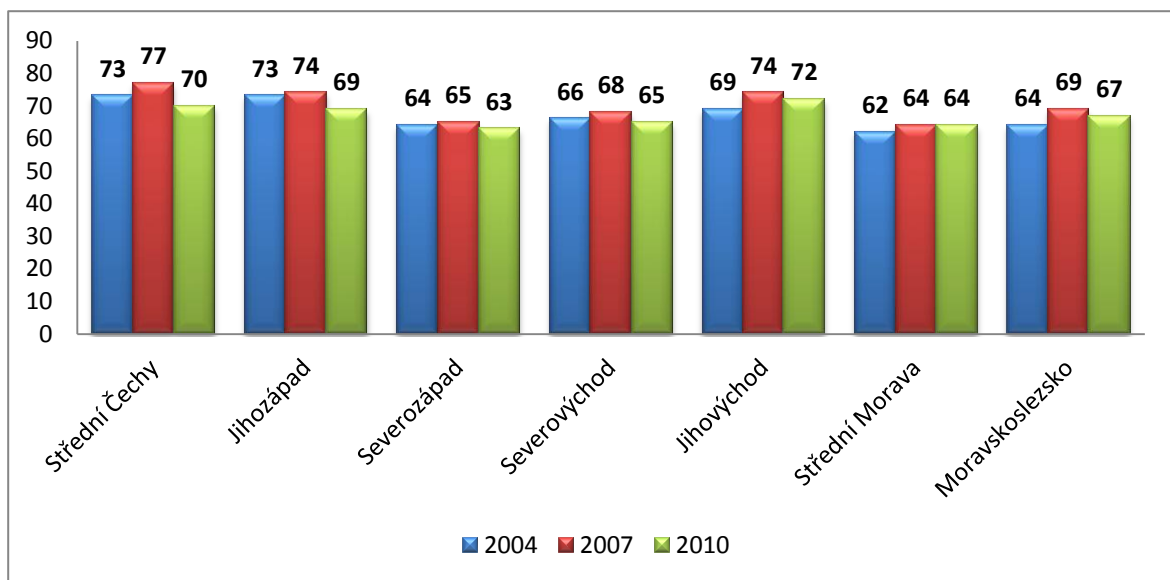
Obr. č. 13: Ekonomická úroveň regionů soudržnosti v ČR kromě Prahy vůči průměru EU v roce 2010 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle Eurostat, 2013b

V České republice s výjimkou Prahy se všechny regiony pohybují pod 75% HDP na osobu a lze je považovat za podprůměrné v rámci EU. Ekonomickou úroveň českých regionů soudržnosti vůči průměru EU pro rok 2010 znázorňuje předchozí obrázek č. 13, kde nejvyšší HDP na hlavu má oblast Jihovýchod (72%). Naopak za nejchudší region v ČR je považován Severozápad (63%).

Obr. č. 14: Vývoj ekonomické úrovně regionů soudržnosti kromě Prahy v ČR vůči průměru EU v období 2004–2010 (v %)

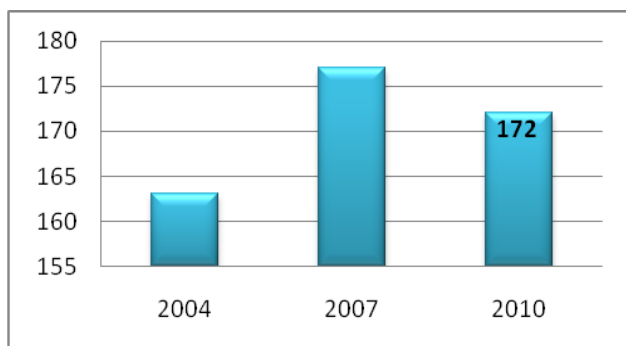

Zdroj: vlastní zpracování dle Eurostat, 2013b

Vývoj ekonomické úrovně v ČR v letech 2004–2010 je k nahlédnutí na obrázku č. 14, kdy od vstupu ČR do EU ekonomická úroveň regionů soudržnosti na našem území vůči průměru EU rostla až do roku 2007. Lze tento rok považovat za zlomový, když posléze docházelo k poklesu do roku 2010, například o sedm procentních bodů u regionu Střední Čechy a o pět procent u Jihozápadu. Střední Morava si zachovala stejnou ekonomickou vyspělost mezi lety 2007–2010. U zbylých čtyř regionů diference nebyla tak významná mezi těmito roky, jedná se převážně o 2% pokles.

Na obr. č. 15 stojí za pozornost rok 2007, kdy Praha dosahovala nejvyššího HDP na obyvatele průměru EU (177%). Došlo tedy k nárůstu o celých 14%. Klesající trend ekonomické vyspělosti regionů se týká i Prahy od roku 2007, kdy po dobu tří let hodnota poklesla na 172%. (Eurostat, 2013b)

Obr. č. 15: Vývoj ekonomické úrovně Prahy vůči průměru EU v letech 2004–2010 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle Eurostat, 2013b

6.5 Závěrečné hodnocení

Závěrem lze uvést, že o peníze z operačních programů je opravdový zájem, který je mnohem vyšší, než rozpočet programů nabízí. Z pohledu schválených projektů statistika České republiky není tak špatná. Z celkové alokace OP bylo do začátku ledna 2013 schváleno 82% prostředků na projekty, které již obdržely podepsané rozhodnutí či smlouvu o poskytnutí dotace. Od roku 2007 přibližně 408 miliard Kč (polovina z celkové sumy peněz z fondů EU) bylo proplaceno na účty příjemcům, což není tak nízká hodnota, pokud uvažujeme ex-post platby, které jsou vypláceny až po realizaci projektů. Je to důležitý ukazatel toho, že funkčních projektů je dostatek. Z celkové alokace všech OP, finálně ukončených, tedy Bruselem certifikovaných prostředků je přibližně 30%, což je poměrně málo, nicméně hodnota vzrostla o 12% ve srovnání s létem roku 2012.

V létě roku 2012 byl scénář poněkud černější. Statistika certifikovaných výdajů vykazovala opravdu kritické hodnoty, kdy se jednalo o pouhých 18% z celkové alokace. Důvod byl zřejmý: pozastavení přijímání žádostí o platbu Evropskou komisí u osmi operačních programů včetně dvou objemově nejvýznamnějších, jelikož byly odhaleny velké nedostatky v administrativě a kontrole operačních programů v ČR. U několika programů hrozilo odebrání části alokace pro rok 2012 díky pravidlu $n+3/n+2$. Naštěstí česká vláda přijala nápravná opatření na zefektivnění čerpání prostředků z fondů EU včas a došlo k obnovení finančního toku z Bruselu. Nakonec všechny operační programy limit čerpání

v roce 2012 splnily, tím pádem nedošlo u žádného z nich k automatickému zrušení závazku. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013b, Česká spořitelna, 2012)

Neuspokojivý vývoj v oblasti proplácení prostředků z Evropské komise však dále pokračuje i v roce 2013, jelikož v lednu byla opět pozastavena certifikace výdajů u pěti OP, dohromady tedy k březnu 2013 nedochází k proplacení prostředků u sedmi OP. Po roce se ukazuje, že dochází ke stále stejným pochybením, která řídicí orgány OP nedokážou odhalit. Přibývající problémy u regionálních operačních programů dokazují, že se z dosavadních pochybení Regionální rady nepoučily. Přestože zrealizování projektů není přímo ohroženo, dochází však k financování pouze z národních rozpočtových zdrojů, což dále zhoršuje stav státní pokladny. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013d)

Vzhledem k tomu, že rok 2013 představuje poslední rok, v němž může dojít k přesunu finančních prostředků, jimž hrozí, že v případě jejich nevyčerpání na ně ČR ztratí nárok, Ministerstvo pro místní rozvoj plánuje realokaci ze tří tematických OP – Životní prostředí, Technická pomoc a ROP Severozápad. Prostředky by měly být přesunuty do tematických i regionálních operačních programů. (EurActiv.cz, 2013b)

Podle analytika EU Office České spořitelny Petra Zahradníka „v současném programovacím období ČR využívá evropských peněz především k investicím do „tvrdých“ infrastrukturních projektů a daleko méně do posilování konkurenceschopnosti nebo zaměstnanosti. Takto výrazné zaměření na infrastrukturní projekty by do budoucna (tj. s ohledem na příští programovací období 2014+) mohl být pro ČR problém. Po roce 2013 už evropská politika soudržnosti financování „doháněcích“ projektů nebude tolerovat.“ (EurActiv.cz, 2010) Češi podle jeho slov zatím smysl lisabonských cílů nechápu a dávají přednost hmatatelným investicím do budov nebo strojů před investicemi jako je například podpora technologií, inovací, celoživotního vzdělávání nebo podpora trhu práce. (EurActiv.cz, 2010)

6.5.1 Strategická zpráva o politice soudržnosti v období 2007–2013

Ve zprávě, která vyhodnocuje hospodaření s prostředky ze strukturálních fondů pro období 2007–2013 v EU je uvedeno, že politika soudržnosti plní své cíle a přispívá k růstu

a pokroku ve prospěch občanů, i když zbývá ještě mnohé udělat a v některých strategických oblastech existují rizika. (Evropská komise, 2013) Komisař EU pro regionální politiku dále uvádí, že politika soudržnosti je účinným nástrojem, který reaguje na současnou hospodářskou krizi, a to díky své vysoké flexibilitě. Komisař pro zaměstnanost, sociální věci a začlenění se domnívá, že „*v době současné krize získaly finanční prostředky politiky soudržnosti coby zdroj investic v celé Unii ještě významnější roli.*“ (EurActiv.cz, 2013c)

Strategická zpráva České republiky pro programové období 2007–2013 hodnotí naplňování cílů politiky soudržnosti v ČR k 30.06.2013. „*I přes krizi, která v minulých letech zasáhla i Českou republiku, se daří využívat prostředky k plnění stanovených cílů operačních programů.*“ (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2012) V ČR díky operačním programům v rámci prvního a druhého cíle NSRR bylo vytvořeno 61 000 nových pracovních míst. Taktéž dochází k posilování konkurenceschopnosti českých podniků, v rámci kterého bylo podpořeno přes 4 000 malých a středních podniků. Dále přibližně tři miliony lidí se účastnily vzdělávacích kurzů, stáží, praxí nebo školení. Velká část finanční podpory je pak v ČR věnována dopravě, výrobě energie z obnovitelných zdrojů či regeneraci bytů. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2012a)

Co se týče úspěšnosti čerpání dotačních peněz v evropském měřítku, tj. proplácení plateb Evropskou komisí, je Česká republika třetí od konce. Před ČR je země jako Malta a za ČR jen Bulharsko a Rumunsko. Míra certifikovaných výdajů je obzvláště nízká v Bulharsku, ČR, Maďarsku, Itálii, Maltě, Slovensku, a zejména v Rumunsku. „*V těchto zemích se zvyšuje riziko, že pokud nedojde k rychlé mobilizaci dostupných finančních prostředků EU, bude značný objem těchto prostředků ztracen a nebude dosaženo zamýšlených cílů.*“ (Evropská komise, 2013)

6.6 Budoucí vývoj politiky HSS

Portál EurActiv.cz zveřejnil celkovou finanční alokaci na politiku hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU pro období 2014–2020, která činí **324,7 miliard eur**. (EurActiv.cz, 2013d) Nově Evropská komise zavádí tři kategorie regionů soudržnosti v závislosti na HDP na obyvatele namísto stávajících dvou kategorií, kde bylo určující, zda

HDP na hlavu v regionu převyšuje či nepřevyšuje 75% průměru EU. První kategorie zůstává stejná zahrnující regiony s HDP na obyvatele pod 75% průměru EU. Nově je vytvořena druhá kategorie regionů, která je z hlediska vyspělosti pod průměrem EU, ale ne natolik. V této kategorii se vyskytují regiony, jejichž HDP se pohybuje v rozmezí 75–90% unijního HDP na osobu. Ty regiony s HDP na hlavu větší než 90% průměru EU spadají do poslední třetí kategorie. (EurActiv.cz, 2011) 163 miliard eur je určeno pro méně rozvinuté regiony v první kategorii, kam patří všechny regiony ČR mimo Prahy. Přejídné regiony v druhé kategorii by měly čerpat 31,5 miliard eur a lépe rozvinuté regiony třetí kategorie by měly získat 50 miliard eur. (EurActiv.cz, 2013d)

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR vypracovalo dokument nazývaný „Podklad pro přípravu Dohody“, který vychází z návrhu nařízení EU, evropských strategií, regionálních a národních strategických dokumentů a navíc bere v potaz zkušenosti z minulých finančních období. V dokumentu se dočteme o čtyřech základních principech definovaných pro ČR na období 2014–2020, které by měly zajistit efektivní a účinné využívání všech fondů EU. Jedná se o princip strategického zaměření a propojování, princip podpory fungujícího trhu, princip podpory kvalitních projektů a princip snadnější přípravy a realizace projektů. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2012b)

Nové období politiky HSS Evropské unie přináší několik podstatných změn souvisejících s čerpáním dotací. Zatímco v období 2007–2013 Česká republika čerpá 26,7 miliard eur, v letech 2014–2020 bude k dispozici pro ČR menší částka **20,5 miliard eur**. Snížení celkové částky oproti současnému programovému období je vysvětleno tím, že Česká republika i její regiony bohatnou vůči průměru EU. Dále zůstává zachováno pravidlo čerpání $n+2/n+3$, i když původně Komise navrhovala pravidlo $n+2$ na programové úrovni bez výjimky. Maximální míra spolufinancování národních projektů ze strany Evropské komise zůstává nezměněná na 85%. (EurActiv.cz, 2013e)

Dalším významným krokem je snížení počtu operačních programů ze současných 26 na 15. V rámci cíle Investice pro růst a zaměstnanost bylo vyčleněno osm operačních programů a v rámci cíle Evropská územní spolupráce sedm OP. V novém programovém období je

hlavní důraz kladen především na posílení správních kapacit, snížení administrativní zátěže a elektronickou výměnu dat. (BusinessInfo.cz, 2013)

Operační programy cíle Evropská územní spolupráce zůstaly nezměněné kromě síťových operačních programů ESPON 2013 a INTERACT II, jež byly zrušeny.

Na druhou stranu operační programy součástí cíle Investice pro růst a zaměstnanost včetně řídicích orgánů jsou následující:

- OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (Ministerstvo průmyslu a obchodu),
- OP Výzkum, vývoj a vzdělání (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy),
- OP Zaměstnanost (Ministerstvo práce a sociálních věcí),
- OP Doprava (Ministerstvo dopravy),
- OP Životní prostředí (Ministerstvo životního prostředí),
- Integrovaný regionální operační program (Ministerstvo pro místní rozvoj),
- OP Praha – pól růstu ČR (Magistrát hlavního města Prahy),
- OP Technická pomoc (Ministerstvo pro místní rozvoj). (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2012b)

V programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost bude zdůrazňováno využití stávající inovační infrastruktury vytvořené v období 2007–2013. Výdaje budou především směřovány z výstavby na investice do špičkových technologií. (BusinessInfo.cz, 2013)

7 Realizace politiky HSS ve vybraném regionu – Blovice

7.1 Charakteristika města Blovice

Město Blovice se nachází v jihovýchodní části Plzeňského kraje, přesněji v okrese Plzeň – Jih. Je centrem spádového území obce s rozšířenou působností státní správy (ORP), kde město zastává funkci pověřeného obecního úřadu spolu s obcí Spálené Poříčí. (Charakteristika SO ORP Blovice, 2013)

K 1. lednu 2012 zde žije 4 168 obyvatel s průměrným věkem 41,1 let, tj. 0,7% z celkového počtu obyvatel Plzeňského kraje. (Počet obyvatel v obcích České republiky, 2012) Výměra města představuje 2 896 ha s hustotou zalidnění 142 obyvatel na km². Území zahrnuje devět obcí včetně samotného města Blovice: Bohušov, Hradiště, Hradišťská Lhotka, Hradišťský Újezd, Komorno, Stará Huť, Štítov a Vlčice. (Územně identifikační registr ČR, 2012)

První zmínky o Blovicích pochází z roku 1284, kdy byly trhovou vsí patřící cisterciáckému klášteru v Pomuku. Již na konci 14. století byly Blovice uváděny jako městečko a dokonce se staly sídlem okresu v letech 1949 až 1960. Město leží v údolí řeky Úslavy nedaleko krajského města Plzně.

Přestože cestovní ruch nepatří mezi klíčové aktivity města, turisté mohou navštívit barokní kostel sv. Jana Evangelisty, židovský hřbitov a zámek Hradiště s Muzeem jižního Plzeňska. S městem je spojeno významné jméno Jaroslava Kursy, který navrhl československou vlajku.

Oblast Blovicka patří především k zemědělským oblastem. Zemědělská společnost Komorno a.s. je řazena k důležitým zemědělským podnikům provozující rostlinnou i živočišnou výrobu v oblasti. (Charakteristika SO ORP Blovice, 2013) Dále společnost ZETEN s.r.o. se zabývá nákupem a prodejem obilovin, olejnin a je jejich největším skladovatelem v Plzeňském kraji. (ZETEN spol. s r.o., 2013) Na území Blovic se nachází několik větších firem, i když průmysl není klíčové odvětví. Faiveley Transport Lekov, a.s.,

který vyrábí trakční přístroje nebo ProMinent Systems s.r.o nabízející výrobky jako dávkovací čerpadla a systémy a zařízení na úpravu vody.

Správní obvod Blovice dosahoval nejnižší míry registrované nezaměstnanosti v Plzeňském kraji s hodnotou 7,37% v roce 2010, která oproti předchozímu roku klesla o 0,93 procentního bodu. (Charakteristika SO ORP Blovice, 2013)

7.2 Blovice jako příjemce finančních prostředků z evropských fondů

Městu Blovice byla otevřena brána do EU vstupem ČR v roce 2004, kdy prvním rokem vznikla možnost čerpání finančních prostředků z fondů EU. Blovice této příležitosti využily a do současné doby město zrealizovalo projekty v celkové výši za 102,154 milionů Kč včetně projektů před podpisem dotační smlouvy, z toho 80,278 milionů Kč město obdrželo či obdrží z „Bruselu“, centra Evropské unie. Blovice jsou součástí regionu soudržnosti NUTS 2 Jihozápad. (Hodek, 11.02.2013)

7.2.1 Realizované projekty v letech 2004–2006

Již během dobíhajícího dvouletého finančního období 2004–2006 Blovice uskutečnily tři projekty, které jsou popsány v následující tabulce. Finanční podpora byla získána z operačních programů jako je Společný regionální operační program (dále také SROP), který se orientoval na společné rozvojové potřeby regionů a Operační program Infrastruktura (dále také OPI). Projekt komunikace na Hradišti byl financován z předvstupního nástroje SAPARD. (Hodek, 11.02.2013) Program SAPARD byl speciálním programem pro zemědělství a rozvoj venkova, jehož činnost byla omezena vstupem ČR do Evropské unie. (Strukturální fondy, 2013f)

Tab. č. 11: Projekty města financované z EU v letech 2004–2006

Název akce	Předmět akce	Ukončení	Celkové náklady v tis. Kč	Dotace z EU v tis. Kč	OP
Komunikace Hradiště	Místní komunikace (po povodních)	2004	5 869	4 100	SAPARD
Rekonstrukce Družstevní ulice, Blovice	Místní komunikace	2006	11 545	3 231	SROP
Revitalizace rybníka Cecima	Odbahnění rybníka	2006	4 556	3 462	OPI

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat poskytnutých ekonomem města Blovice, 11.02.2013

7.2.2 Realizované projekty v letech 2007–2012

Od roku 2007 do roku 2012 město Blovice vykazuje celkově 16 uskutečněných a finančně ukončených projektů s podporou z evropských fondů.

Tab. č. 12 uvádí tři projekty, které byly financované z operačního programu Životní prostředí. Projekt, nazývaný Čistá Berounka, se zdá být nejnákladnějším ze všech, avšak celkové náklady dosahující částky 60,551 milionů Kč představují vklady měst do svazku obcí, v rámci kterého byl projekt zrealizován. Dotaci z EU dostává svazek (tj. 135,810 milionů Kč), který pořizuje majetek ve prospěch měst. Díky svému specifickému financování není tento projekt zahrnut v celkové částce nákladů všech projektů.

Tab. č. 12: Investiční projekty v letech 2007–2012 financované z OP Životní prostředí

Název akce	Předmět akce	Ukončení	Celkové náklady v tis. Kč	Dotace z EU v tis. Kč
MŠ Blovice-projekt úspory energie	Zateplení MŠ	2009	4 483	3 446
DDM Blovice - projekt úspory energie	Zateplení DDM	2011	3 029	1 333
Čistá Berounka, etapa II, projekt C	Rekonstrukce kanalizace, ČOV	2012	60 551	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat poskytnutých ekonomem města Blovice, 11.02.2013

Následující tabulka znázorňuje tři investiční projekty, na které město Blovice získalo dotace z operačního programu ROP Jihozápad. (Hodek, 11.02.2013) Globálním cílem regionálního operačního programu NUTS 2 Jihozápad je zvýšení konkurenceschopnosti

a atraktivitu regionu v zájmu dlouhodobě udržitelného zvyšování kvality života obyvatel. Z operačního programu mohou čerpat územní jednotky nacházející se v regionu soudržnosti Jihozápad. (Strukturální fondy, 2013g) Součástí je stěžejní projekt rekonstrukce polikliniky, který je jeden z finančně nejnáročnějších projektů.

Tab. č. 13: Investiční projekty v letech 2007–2012 financované z OP ROP Jihozápad

Název akce	Předmět akce	Ukončení	Celkové náklady v tis. Kč	Dotace z EU v tis. Kč
Blovice – Hradiště, 24 rodinných domů	Komunikace obytné zóny	2009	12 067	10 184
Poliklinika Blovice	Rekonstrukce budovy obč. vybavenosti	2010	24 988	23 154
Městské kulturní středisko Lidový dům Blovice	Rekonstrukce budovy obč. vybavenosti	2010	15 846	14 018

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat poskytnutých ekonomem města Blovice, 11.02.2013

Nejvíce projektů v rámci města Blovice bylo financováno z Programu rozvoje venkova ČR (MAS Aktivios). Projekty jsou k nahlédnutí v následující tabulce. (Hodek, 11.02.2013)

Tab. č. 14: Investiční projekty v letech 2007–2012 financované z MAS Aktivios

Název akce	Předmět akce	Ukončení	Celkové náklady v tis. Kč	Dotace z EU v tis. Kč
Oživení vnitrobloku, ulice 5.května	Výstavba dětského hřiště	2009	320	242
Objekt obč. vybavení, Štítov čp. 54	Výměna oken a dveří	2010	260	184
Bikepark Blovice	Výstavba dětského hřiště	2011	300	212
Stavební úpravy radnice, I. etapa	Rekonstrukce radnice - věžička	2011	453	354
Funkční vodovod v Blovicích	Rekonstrukce vodovodu	2012	571	404

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat poskytnutých ekonomem města Blovice, 11.02.2013

MAS je zkratka pro „místní akční skupiny“, kam patří i Občanského sdružení Aktivios – Šance pro Jižní Plzeňsko, které získalo finanční prostředky v řádech vyšších desítek milionů korun z Programu rozvoje venkova. Tyto peníze slouží k dotačnímu financování jednotlivých projektů v letech 2008–2013, podaných subjekty z daného území MAS Aktivios. (Aktivios Jižní Plzeňsko, 2013)

Tab. č. 15: Neinvestiční projekty v letech 2007–2012 financované z EU

Název akce	Předmět akce	Ukončení	Celkové náklady v tis. Kč	Dotace z EU v tis. Kč	OP
ÚAP pro ORP Blovice	Územně analytické podklady – služba MěÚ	2009	764	682	IOP
Czech Point – upgrade kontakt. místa	Nákup drobného hmot. majetku MěÚ	2009	58	49	IOP
ZŠ Blovice – Peníze školám	Vzdělání v ZŠ Blovice	2012	2 313	2 313	OP VK
Vzdělávací regionální eGON centrum ORP Blovice	Vzdělání pro veřejnou správu – MěÚ	2012	1 942	1 651	OP LZZ
Dotace na mzdy z ÚP Plzeň - jih	Dotace na mzdy pro nezaměstnané do r. 2012	2012	1 400	1 251	OP LZZ

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat poskytnutých ekonomem města Blovice, 11.02.2013

Zbývající projekty jsou charakterizovány v tabulce č. 15, z toho dva projekty dostaly finanční podporu z Integrovaného operačního programu, další dva z OP Lidské zdroje a zaměstnanost a poslední projekt získal finance z OP Vzdělání a konkurenceschopnost. (Hodek, 11.02.2013)

7.2.3 Projekt rekonstrukce polikliniky

Jak uvádí Poduška (07.02.2013), za chloubu města Blovice považuje zrealizovaný projekt rekonstrukce polikliniky, který patří mezi nejvýznamnější a velice přínosné projekty.

Hlavním cílem projektu bylo zlepšení kvality poskytovaných zdravotnických služeb pro všechny cílové skupiny ve městě Blovice a jeho spádové oblasti. Dokumentace k rekonstrukci polikliniky byla zpracována Regionální rozvojovou agenturou Plzeňského kraje, o.p.s., která hrála roli manažera projektu. Jedná se o projekt investičního charakteru. K zahájení projektu došlo v lednu v roce 2008, nicméně ukončení je datováno na březen v roce 2010. Organizace byla rozdělena do dvou etap s realizací po dobu dvacet jedna měsíců.

Předmětem projektu byla kompletní rekonstrukce objektu polikliniky umístěného v centru města, který zajišťuje infrastrukturu pro koncentrovanou nabídku řady zdravotnických specializací v rámci primární péče o pacienta. Takové soustředění nabídky nabízí řadu výhod, kdy městská správa města Blovice záměrně usilovala o udržení takové nabídky.

Hodnocení poptávky v projektu doložilo, že provoz střediska je i pro další časový horizont perspektivní a udržitelný.

Potřeba realizace projektu navazovala na havarijní stav dotyčného objektu. V rámci stavebních úprav byla vybudována nová střecha na objektu, došlo k výměně oken, zateplení budovy a k rekonstrukci vnitřních prostor polikliniky. Projekt navazoval na již realizovanou akci vybudování výtahu v objektu polikliniky v roce 2006.

Finanční prostředky na tento projekt byly čerpány z operačního programu ROP NUTS 2 Jihozápad, přesněji z prioritní osy Stabilizace a rozvoj měst a obcí a bylo čerpáno z oblasti podpory, která se nazývá Rozvoj zdravotnické péče. Celková výše nákladů projektu činila 24 988 tisíc Kč, přičemž výše dotace z EU dosahovala 23 154 tisíc Kč, která představuje financování z 92,6% celkových nákladů. Ovšem k financování projektu bylo využito i další podpory. Z vlastních zdrojů města bylo uhrazeno 1 834 tisíc Kč, tedy 7,4% celkových nákladů. Tyto finanční prostředky Blovice získaly od Ministerstva zdravotnictví, které jim přidělilo dotaci ve výši 2,5 milionu Kč na vybudování výtahu a bezbariérového přístupu do budovy polikliniky. (Interní dokumentace města Blovice, 2013)

7.2.4 Projekty před podpisem dotační smlouvy

Co se týče nedokončených projektů, město Blovice čeká na podpis dotační smlouvy u tří projektů v celkové hodnotě za 11,390 milionů Kč, které jsou naplánovány na rok 2013–2014. (Hodek, 11.02.2013)

Tab. č. 16: Investiční projekty před podpisem dotační smlouvy

Název akce	Předmět akce	Ukončení	Celkové náklady v tis. Kč	Dotace z EU v tis. Kč	OP
Snížení emisní zátěže v Blovicích	Dodávka kropícího vozu	2013	3 138	2 830	OP ŽP
Sběrný dvůr Blovice	Výstavba nového sběrného dvora	2014	8 000	7 000	OP ŽP
Rekonstrukce sochy sv. Jana Nepomuckého	Rekonstrukce sochy na náměstí	2013	252	178	PRV ČR (MAS Aktivios)

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat poskytnutých ekonomem města Blovice, 11.02.2013

7.2.5 Dopady realizace politiky HSS v Blovicích

Podle Podušky, starosty města Blovice, členství ČR v EU městu velice pomohlo a vidí hlavní přínos v čerpání finančních prostředků z evropských fondů. S projekty se město snažilo vyjít vstříc potřebám a přáním občanů, kteří ne vždy zaznamenali a ocenili snahu města, pokud projekty typu kanalizace nebyly navenek viditelné. Blovice by stěží zvládly uskutečnit všechny jmenované projekty z vlastních zdrojů. Kdyby ČR nebyla členem EU, město by nezaznamenalo takový harmonický a udržitelný rozvoj, zlepšení a ochranu životního prostředí včetně zvýšení kvality života obyvatel. (Poduška, 07.02.2013)

Pokud zahrneme i budoucí plánované projekty, město uskutečnilo a pravděpodobně uskuteční projekty v celkové výši 123,727 milionů Kč s podporou 97,594 milionů Kč od Evropské unie, což představuje financování ze 78,8% z EU.

Ve městě Blovice od roku 2004 bylo zrealizováno více prospěšných projektů, avšak nebyly pod vedením samotného města. Celková rekonstrukce hlavní Husovy ulice včetně kanalizace byla řešena přímo Plzeňským krajem za podpory dotace ROP Jihozápad. Město pouze přidalo finanční prostředky na chodníky, veřejné osvětlení apod. Zámek na Hradišti s parkem nevlastní samo město, tak měl financování rekonstrukce zámku a obnovu parku na starosti také Plzeňský kraj.

Město Blovice financuje nedotovanou část projektu z vlastních zdrojů – výnosy z daní (nemovitost, sdílená část ze státního rozpočtu), z prodeje nepotřebného nemovitého

majetku, výnosy z nájemného od provozovatele VaK – na kanalizaci a vodovod. V případě regionálního operačního programu Jihozápad město financovalo z vlastních zdrojů až 7,5% z celkových nákladů projektu, ačkoliv u ostatních programů to byl vyšší podíl spolufinancování 15 až 25%.

Při realizaci „velkých“ projektů město spolupracuje s Regionální rozvojovou agenturou Plzeňského kraje, která jim zpracovává veškerou dokumentaci potřebnou ke schválení dotace z EU. Na druhou stranu si město zpracovává „malé“ projekty, jako je například rekonstrukce sochy na náměstí. Za projekty je ve městě zodpovědný starosta a hlavní ekonom města.

Kontrolní proces projektů po čerpání dotace se liší operační program od programu. Poskytovatel dotace průběžně kontroluje podklady, minimálně jednou proběhne fyzicky kontrola na místě. Posléze může nastoupit ke kontrole, ale nemusí, Nejvyšší kontrolní úřad ČR, Ministerstvo financí, finanční úřad, Evropská komise, Evropský účetní dvůr nebo Evropský úřad pro potírání podvodného jednání (OLAF).

Město Blovice se pyšní faktem, že od roku 2004 do roku 2011 nedošlo k zamítnutí u žádného z projektů spolufinancovaných z EU. Město zamýšlelo zrealizovat o několik projektů více, ale žádosti nebyly nakonec podány kvůli nedostatku peněz. Avšak v roce 2012 nedostaly „zelenou“ dva projekty, které jsou blíže charakterizovány dále.

I přes jisté korupční problémy v ČR a pozastavenou certifikaci výdajů z Evropské komise převážně v roce 2012, Blovice se nikdy nesetkaly s problémy tohoto typu. Zaznamenaly pouze zdržení čerpání v podobě dvakrát odloženého úvěru. (Hodek, 17.04.2013)

7.3 Budoucnost realizace politiky HSS v Blovicích

7.3.1 Plánované projekty – konec finančního období 2007–2013

Díky pravidlu $n+3/n+2$ má žadatel o dotaci z EU právo na vyčerpání finančních prostředků z programového období 2007–2013 až do roku 2015. (EurActiv.cz, 2013a) Dle ekonoma Hodka (17.04.2013) Blovice plánují dočerpát peníze z „Bruselu“ ještě na sedm projektů, nicméně u dvou projektů popsaných v následující tabulce již došlo k zamítnutí.

Tab. č. 17: Zamítnuté plánované projekty investičního charakteru financované z EU

Název akce	Předmět akce	Ukončení	Celkové náklady v tis. Kč	Dotace z EU v tis. Kč	OP
Vodovod Hájek	Výstavba vodovodu v části Hájek	2014	10 500	9 000	OP ŽP
Rekonstrukce ulice Branka	Rekonstrukce místní komunikace	2014	1 500	1 000	PRV ČR (MAS Aktivios)

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat poskytnutých ekonomem města Blovice, 17.04.2013

Projekt Vodovod Hájek byl zamítnut kvůli nesplnění limitních normovaných hodnot za připojení obyvatele na vodovod. Bohužel se do konce současného finančního období nepřipravují nové výzvy na vodovody, jinak by město projekt rádo opakovalo. Rekonstrukce ulice Branka byla neschválena kvůli nedostatku alokovaných peněz ve výzvě. Město plánuje přihlásit projekt v letošním roce 2013 do „ROPu“ s předpokladem realizace v roce 2014.

Ve hře zůstává stále pět projektů, u kterých by s největší pravděpodobností mělo dojít ke schválení. Celková výše nákladů i výše dotace je v současné době orientační a brána s rezervou. Vedle parkových úprav a založení valu s veřejnou zelení se především obyvatelé města nemůžou dočkat výstavby přírodního koupacího jezírka, které podpoří růst cestovního ruchu v okolí. Další projekty jsou k nahlédnutí v následující tabulce.

Tab. č. 18: Plánované investiční projekty financované z prostředků EU

Název akce	Předmět akce	Ukončení	Celkové náklady v tis. Kč	Dotace z EU v tis. Kč	OP
Úpravy u kostela sv. Jana Evangelisty	Parkové úpravy	2014	900	800	OP ŽP
Lidový dům Blovice – projekt úspory energie	Zateplení sálu LD	2014	2 500	1 500	OP ŽP
Zemní val s veřejnou zelení	Založení veřejné zeleně na valu Hradiště II	2014	1 500	1 000	OP ŽP
Přírodní koupací biotop Blovice	Výstavba koup. jezírka	2014	15 000	12 750	ROP Jihozápad
Územní plán Blovice	Dodávka územ. plánu města vč. přilehlých částí	2013	1 673	1 266	IOP

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat poskytnutých ekonomem města Blovice, 17.04.2013

Závěr

„Jednotná v rozmanitosti“ – takto zní moto, které jednoznačně vystihuje jedinečnost Evropské unie. Zdůrazňuje rozmanitost národů, kultur a jazyků existující v Evropě a představující jednotu na evropském kontinentě, která by nebyla možná bez realizace ekonomické integrace. Ačkoliv země „eurozóny“ tvoří měnovou unii, EU jako celek se nachází ve fázi fungujícího jednotného trhu. Naplnění volného pohybu zboží, služeb, osob a kapitálu tvoří základ jednotného trhu, jenž představuje jeden z největších úspěchů EU, přestože má stále jisté nedostatky a omezení platné i pro ČR. Z ekonomického hlediska se dá říci, že jednotný trh je a zůstane velkým přínosem pro ČR podporující růst životní úrovně českých obyvatel. Je jisté, že při získávání výhod musí být členská země taktéž ochotná cosi obětovat. Členství ČR v EU s sebou přináší důležitý fakt, že od roku 2004 je čistým příjemcem finančních prostředků, kdy ČR získala do roku 2012 o 250 miliard Kč více, než do rozpočtu EU odvedla. Z největší části tyto prostředky putují na udržitelný růst ČR v čele s výdaji na politiku soudržnosti.

Cílem této práce bylo charakterizovat a zhodnotit zapojení ČR do politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU s důrazem na současnou realizaci této politiky v ČR a na příkladu vybraného regionu ukázat dopady realizace uvedené politiky v praxi.

Politika soudržnosti se řadí k nejvýznamnějším agendám EU. Jejím prostřednictvím dochází ke snižování ekonomických a sociálních nerovností v EU, kdy bohatší státy přispívají na rozvoj chudších zemí. Důležitou roli při realizaci této politiky v ČR hraje Ministerstvo pro místní rozvoj v čele s Národním orgánem pro koordinaci. Přestože ČR v čerpání finančních prostředků z fondů EU silně zaostávala ve srovnání s Unií, podařilo se v ČR do roku 2009 využít 99% zdrojů z celkové alokace období 2004–2006. Z podrobného hodnocení realizace této politiky v současném období 2007–2013 vyplývá, že o peníze z fondů je opravdový zájem. Pozitivní je také finanční obnos schválených prostředků na projekty, avšak finálně proplacených prostředků z Evropské komise je okolo 30% z celkové alokace. Tato hodnota řadí ČR na jednu z posledních příček v rámci EU. Důvodem této situace je hromadné pozastavení certifikace výdajů ze strany Komise v roce 2012 kvůli

odhalení závažných nedostatků v administraci a kontrole operačních programů v ČR. Pokud zahrneme i silné korupční projevy v dané oblasti, neuspokojivé hodnocení je namístě. I když zatím ČR o žádné finanční prostředky z evropských fondů nepřišla, je jisté, že ji trest v podobě finančních sankcí od EU nemine a riziko ztráty části alokace z celkového objemu prostředků roste. I přes všechny vyjmenované komplikace ekonomická úroveň ČR od vstupu do EU vzrostla, neboť přínos politiky soudržnosti v ČR je nezpochybnitelný.

V závěru práce je představeno město Blovice nacházející se v regionu soudržnosti Jihozápad jako příjemce finančních prostředků z fondů EU. Město začalo s realizací projektů již v roce 2004, avšak aktivnější čerpání prostředků z EU probíhá ve finančním období 2007–2013. Celkem město zrealizovalo 22 projektů včetně projektů před podepsáním smlouvy, jejichž celkové náklady EU spolufinancuje přibližně ze 79%. Realizace politiky soudržnosti je pro město klíčová a je podstatné si uvědomit, že bez využití „peněz z Bruselu“ by nebylo možné uskutečnit většinu projektů včetně rekonstrukce polikliniky města. Je zřejmé, že zpracování projektů bylo kvalitně provedeno samotným městem nebo Regionální rozvojovou agenturou Plzeňského kraje, jelikož během žádání dotací byly zamítnuty pouze dva projekty a to z jiných důvodů. S přihlédnutím na dalších pět naplánovaných projektů do konce současného finančního období se domnívám, že si vede město v realizaci politiky chvályhodně, neboť se jedná o malé město se čtyřmi tisíci obyvatel bez větší možné finanční podpory z vlastních zdrojů. Taktéž jako obyvatelka města mohu jednoznačně potvrdit pozitivní dopady.

Ve své práci jsem se přesvědčila o tom, že politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti napomáhá ČR k udržitelnému rozvoji a přispívá k překonání globální finanční a hospodářské krize. Čerpání prostředků z evropských fondů je jedním z nejatraktivnějších přínosů především pro relativně chudší země jako např. ČR, která má HDP na osobu nižší než průměr EU. Je zřejmé, že ČR ze členství v EU profituje. Pokud vezmeme v potaz politiku soudržnosti, kalkulace přínosů se jistě zvyšuje.

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Finanční rámec EU v období 2007–2013 (v mil. EUR, v běžných cenách roku)	21
Tab. č. 2: Příjmy a výdaje ČR vůči rozpočtu EU v letech 2004–2012 (v mil. Kč)	28
Tab. č. 3: Rozdělení prostředků mezi cíle politiky HSS v období 2007–2013 včetně přiřazení strukturálních fondů a nástrojů	32
Tab. č. 4: Struktura teritoriálních jednotek NUTS 1–3 a LAU 1–2.....	37
Tab. č. 5: Tři hlavní úrovně regionálního členění území s počtem obyvatel.....	39
Tab. č. 6: Statistické jednotky ČR	40
Tab. č. 7: Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007–2013	47
Tab. č. 8: Rozdělení podpory z evropských fondů pro ČR v letech 2007–2013	48
Tab. č. 9: Přehled aktuálně pozastaveného procesu certifikace dle jednotlivých OP ze strany PCO k 6. březnu 2013.....	55
Tab. č. 10: Přehled OP dle způsobu plnění limitu čerpání v roce 2012.....	57
Tab. č. 11: Projekty města financované z EU v letech 2004–2006	68
Tab. č. 12: Investiční projekty v letech 2007–2012 financované z OP Životní prostředí	68
Tab. č. 13: Investiční projekty v letech 2007–2012 financované z OP ROP Jihozápad	69
Tab. č. 14: Investiční projekty v letech 2007–2012 financované z MAS Aktivios.....	69
Tab. č. 15: Neinvestiční projekty v letech 2007–2012 financované z EU.....	70
Tab. č. 16: Investiční projekty před podpisem dotační smlouvy	72
Tab. č. 17: Zamítnuté plánované projekty investičního charakteru financované z EU	74
Tab. č. 18: Plánované investiční projekty financované z prostředků EU	75

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Struktura příjmů rozpočtu EU v roce 2012 (v %)	23
Obr. č. 2: Struktura výdajů rozpočtu EU v roce 2012 (v %)	24
Obr. č. 3: Finanční prostředky pro regionální rozvoj	31
Obr. č. 4: Míra pokrytí ČR regionálními operačními programy	39
Obr. č. 5: Ekonomická úroveň regionů soudržnosti v ČR kromě Prahy vůči průměru EU v roce 2004 (v %)	41
Obr. č. 6: Strategické cíle, prioritní osy a priority NRP ČR pro období 2007–2013	43
Obr. č. 7: Souhrnný stav čerpání ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů k 4. lednu 2013 (v mld. Kč)	49
Obr. č. 8: Stav podaných žádostí vzhledem k celkové alokaci OP v období 2007–2013 k 4. lednu 2013 (v %)	50
Obr. č. 9: Stav prostředků krytých Rozhodnutím/Smlouvou o poskytnutí dotace vzhledem k celkové alokaci OP v období 2007–2013 k 4. lednu 2013 (v %)	51
Obr. č. 10: Stav proplacených prostředků příjemcům vzhledem k celkové alokaci OP v období 2007–2013 k 4. lednu 2013 (v %)	52
Obr. č. 11: Stav certifikovaných finančních prostředků vzhledem k celkové alokaci OP v období 2007–2013 k 4. lednu 2013 (v %)	52
Obr. č. 12: Stav certifikovaných finančních prostředků vzhledem k celkové alokaci OP – Přeshraniční spolupráce v období 2007–2013 (v %)	54
Obr. č. 13: Ekonomická úroveň regionů soudržnosti v ČR kromě Prahy vůči průměru EU v roce 2010 (v %)	59
Obr. č. 14: Vývoj ekonomické úrovně regionů soudržnosti kromě Prahy v ČR vůči průměru EU v období 2004–2010 (v %)	60
Obr. č. 15: Vývoj ekonomické úrovně Prahy vůči průměru EU v letech 2004–2010 (v %)	61

Seznam použité literatury

Tištěné publikace

HAD, Miloslav, STACH, Stanislav, URBAN, Luděk. *Česká republika v Evropské unii: členství, přínosy, výzvy*. Praha: Linde, 2006, 232 s., ISBN 80-720-1611-3

INTERNÍ DOKUMENTACE MĚSTA BLOVICE, Městský úřad Blovice, 2013

KUČEROVÁ, Irah. *Hospodářské politiky v kontextu vývoje Evropské unie*. 1. vydání, Praha: Karolinum, 2010, 367 s. ISBN 978-80-246-1628-5

LACINA, Lubor, OSTŘÍŽEK Jan. *Učebnice evropské integrace*. 3. přepracované a rozšířené vydání, Brno: Barrister, 2011, 468 s., ISBN 978-80-87474-31-0

LUKÁŠKOVÁ, Eva, HOKE, Eva, TOMAŠTÍK, Marek. *Strukturální politika*. 1. vydání, Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení, 2011, 121 s., ISBN 978-80-7454-116-2

MAREK, Dan, BAUN, Michael. *Česká republika a Evropská unie*. Brno: Barrister & Principal, 2010, 228 s., ISBN 978-80-87029-89-3

MAREK, Dan, KANTOR, Tomáš. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. aktualizované a rozšířené vydání, Brno: Barrister & Principal, 2009, 215 s., ISBN 978-80-87029-56-5

PLCHOVÁ, Božena, ABRHÁM, Josef, HELÍSEK, Mojmír. *Česká republika a EU: ekonomika - měna - hospodářská politika*. 1. vydání, Praha: Krigl, 2010, 206 s., ISBN 978-80-86912-39-4

VILAMOVÁ, Šárka. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce*. 1. vydání, Praha: Grada Publishing, 2005, 200 s., ISBN 80-247-1194-X

ZAHRADNÍK, Petr. *Vstup do Evropské unie: přínosy a náklady konvergence*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2003, 364 s., ISBN 80-7179-472-4

Osobní sdělení

PODUŠKA, Jan, 07.02.2013, Blovice, starosta města Blovice

HODEK, Michal, 11.02.2013, Blovice, ekonom města Blovice

HODEK, Michal, 17.04.2013, Blovice, ekonom města Blovice

Internetové zdroje

Aktivios Jižní Plzeňsko. [online]. *Občanské sdružení Aktivios*, Chomutov: Galileo Corporation s.r.o., 2013, [cit. 2013-04-17] Dostupné na www: <<http://www.mas-aktivios.cz/neco-o-nas/o-nas/>>

Aktuálně.cz. [online]. *Bývalý ředitel ROP Severozápad dostal pětiletý trest*, Praha: Centrum Holdings s.r.o., 2013a, [cit. 2013-04-20] Dostupné na www: <<http://aktualne.centrum.cz/domaci/soudy-a-pravo/clanek.phtml?id=768915>>

Aktuálně.cz. [online]. *Nejznámější případy podvádění s evropskými dotacemi*, Praha: Centrum Holdings s.r.o., 2013b, [cit. 2013-04-20] Dostupné na www: <<http://aktualne.centrum.cz/grafika/2013/01/15/nejznamejsi-pripady-podvadeni-s-evropskymi-dotacem/?cid=768915>>

BusinessInfo.cz. [online]. *Příprava období 2014–2020*, Praha: CzechTrade, 2013, [cit. 2013-04-19] Dostupné na www: <<http://www.businessinfo.cz/cs/dotace-a-financovani/zdroje-financovani-z-eu/priprava-obdobi-20142020.html>>

Centrum pro výzkum veřejného mínění, *Dopady členství v EU na ČR – duben 2012* [online]. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2012, [cit. 2012-04-27] Dostupné na www: <http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a6824/f3/pm120507.pdf>

Česká spořitelna, *Měsíčník EU aktualit: číslo 108, září 2012* [online]. Praha: Česká spořitelna, a.s., 2012, [cit. 2013-03-31] Dostupné na www: <http://www.csas.cz/static_internet/cs/Evropska_unie/Mesicnik_EU_aktualit/Mesicnik_EU_aktualit/Prilohy/mesicnik_2012_09.pdf>

Členské státy EU. [online]. 2010, [cit. 2013-04-27] Dostupné na [www: <http://www.clenskestaty.eu/>](http://www.clenskestaty.eu/)

EurActiv.cz, 20 let vnitřního trhu (1992-2012) [online]. Praha: EurActiv.cz, 2012, [cit. 2013-02-24] Dostupné na [www: <http://www.euractiv.cz/fileadmin/Documents/Dokumenty_ke_stazeni/Special_Report/EurActiv_Special_Report_-_Vnitri_trh.pdf>](http://www.euractiv.cz/fileadmin/Documents/Dokumenty_ke_stazeni/Special_Report/EurActiv_Special_Report_-_Vnitri_trh.pdf)

EurActiv.cz. [online]. *Budoucnost kohezní politiky EU po roce 2013*, Praha: EU-Media s.r.o., 2011 [cit. 2013-04-19] Dostupné na [www: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/link-dossier/budoucnost-kohezni-politiky-eu-po-roce-2013-000078>](http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/link-dossier/budoucnost-kohezni-politiky-eu-po-roce-2013-000078)

EurActiv.cz. [online]. *ČR vyčerpala téměř 30 % národní alokace ve фонdech EU*, Praha: EU-Media s.r.o., 2013a, [cit. 2013-03-30] Dostupné na [www: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/cr-vycerpala-temer-30--narodni-alokace-ve-fondech-eu-010562>](http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/cr-vycerpala-temer-30--narodni-alokace-ve-fondech-eu-010562)

EurActiv.cz. [online]. *Přesun nevyčerpaných dotací EU čeká tři operační programy*, Praha: EU-Media s.r.o., 2013b, [cit. 2013-04-24] Dostupné na [www: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/presun-nevycerpanych-dotaci-eu-potka-zrejme-tri-operacni-programy-fondy-010759>](http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/presun-nevycerpanych-dotaci-eu-potka-zrejme-tri-operacni-programy-fondy-010759)

EurActiv.cz. [online]. *Evropská komise: Kohezní politika plní své cíle*, Praha: EU-Media s.r.o., 2013c, [cit. 2013-04-25] Dostupné na [www: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/evropska-komise-kohezni-politika-plni-sve-cile-010778>](http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/evropska-komise-kohezni-politika-plni-sve-cile-010778)

EurActiv.cz. [online]. *ČR dostane z kohezní politiky zřejmě více, než čekala*, Praha: EU-Media s.r.o., 2013d, [cit. 2013-04-19] Dostupné na [www: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/ceska-republika-dostane-z-kohezni-politiky-vic-nez-se-cekalo-010596>](http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/ceska-republika-dostane-z-kohezni-politiky-vic-nez-se-cekalo-010596)

EurActiv.cz. [online]. *Daniel Braun: Summit EU byl pro ČR poměrně úspěšný*, Praha: EU-Media s.r.o., 2013e [cit. 2013-04-19] Dostupné na [www: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/daniel-braun-summit-eu-byl-pro-cr-pomerně-úspěšný>](http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/daniel-braun-summit-eu-byl-pro-cr-pomerně-úspěšný)

<<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/daniel-braun-summit-eu-byl-pro-cr-pomerne-uspesny-fondy-010606>>

EurActiv.cz. [online]. *Regionální politika EU: Hodnocení v polovině období 2007-2013*, Praha: EU-Media s.r.o., 2010, [cit. 2013-04-05] Dostupné na [www: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/link-dossier/regionalni-politika-eu-hodnoceni-v-polovine-obdobi-2007-2013-000071>](http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/link-dossier/regionalni-politika-eu-hodnoceni-v-polovine-obdobi-2007-2013-000071)

Euroskop.cz. [online]. *Volný pohyb zboží*, Praha: Vláda České republiky, 2013a, [cit. 2013-04-21] Dostupné na [www: <https://www.euroskop.cz/8734/sekce/volny-pohyb-zbozi/>](https://www.euroskop.cz/8734/sekce/volny-pohyb-zbozi/)

Euroskop.cz. [online]. *Finanční perspektiva 2007-2013*, Praha: Vláda České republiky, 2013b, [cit. 2013-03-07] Dostupné na [www: <https://www.euroskop.cz/8905/sekce/financni-perspektiva-2007-2013/>](https://www.euroskop.cz/8905/sekce/financni-perspektiva-2007-2013/)

Euroskop.cz. [online]. *Příjmy rozpočtu EU*, Praha: Vláda České republiky, 2013c, [cit. 2013-03-12] Dostupné na [www: <https://www.euroskop.cz/8878/sekce/prijmy-rozpocetu-eu/>](https://www.euroskop.cz/8878/sekce/prijmy-rozpocetu-eu/)

Euroskop.cz. [online]. *Výdaje rozpočtu EU*, Praha: Vláda České republiky, 2013d, [cit. 2013-03-14] Dostupné na [www: <https://www.euroskop.cz/8879/sekce/vydaje-rozpocetu-eu/>](https://www.euroskop.cz/8879/sekce/vydaje-rozpocetu-eu/)

Eurostat, *Regional GDP per capita in the EU in 2010: eight capital regions in the ten first places* [online]. Eurostat Press Office, 2013a, [cit. 2013-04-05]. Dostupné na [www: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/1-21032013-AP/EN/1-21032013-AP-EN.PDF>](http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/1-21032013-AP/EN/1-21032013-AP-EN.PDF)

Eurostat. [online]. *Regional gross domestic product (PPS per inhabitant in % of the EU27 average) by NUTS 2 regions*, Brussels: European Commission, 2013b, [cit. 2013-04-06] Dostupné na [www: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&plugin=1&language=en&pcode=tgs00006>](http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&plugin=1&language=en&pcode=tgs00006)

Evropská komise, *Rozpočet EU na rok 2012* [online]. Lucemburk: Úřad pro publikace, 2012, [cit. 2013-03-12] Dostupné na [www: <http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/publications/2012/budget_folder/186978_2011_4429_EU_BUDGET_2012_CS_V2.pdf>](http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/publications/2012/budget_folder/186978_2011_4429_EU_BUDGET_2012_CS_V2.pdf)

Evropská komise, *Sdělení Komise Evropskému Parlamentu a Radě o technické úpravě finančního rámce na rok 2011 podle vývoje hrubého národního důchodu (HND) včetně úpravy částek přidělených z fondů pro podporu soudržnosti členským státům, které za období 2007–2009 vykázaly rozdíl mezi odhadovaným a skutečným HDP* [online]. Brusel: Evropská komise, 2010, [cit. 2013-03-10] Dostupné na [www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/110307_Sdeleni_Komise_cl_17_IIA_pdf.pdf>](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/110307_Sdeleni_Komise_cl_17_IIA_pdf.pdf)

Evropská komise, *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Politika soudržnosti: Strategická zpráva 2013 o provádění programů na období 2007 – 2013* [online]. Brusel: Evropská komise, 2013, [cit. 2013-04-20] Dostupné na [www: <http://ec.europa.eu/regional_policy/how/policy/doc/strategic_report/2013/strat_report_2013_cs.pdf>](http://ec.europa.eu/regional_policy/how/policy/doc/strategic_report/2013/strat_report_2013_cs.pdf)

Evropská unie, *Práce pro regiony: Regionální politika EU 2007–13* [online]. Úřad pro úřední tisky, 2008, [cit. 2013-03-19] Dostupné na [www: <http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/working2008/work_cs.pdf>](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/working2008/work_cs.pdf)

Evropská unie. [online]. *Evropa bez hranic (jednotný trh)*, Praha: Evropská unie, 2013a, [cit. 2013-04-18] Dostupné na [www: <http://europa.eu/pol/singl/index_cs.htm>](http://europa.eu/pol/singl/index_cs.htm)

Evropská unie. [online]. *Jak funguje Evropská unie*, Praha: Evropská unie, 2013b, [cit. 2013-02-15] Dostupné na [www: <http://europa.eu/about-eu/index_cs.htm>](http://europa.eu/about-eu/index_cs.htm)

Evropská unie. [online]. *Odkud pocházejí příjmy EU?*, Praha: Evropská unie, 2013c, [cit. 2013-03-12] Dostupné na [www: <http://europa.eu/about-eu/basic-information/money/revenue-income/index_cs.htm>](http://europa.eu/about-eu/basic-information/money/revenue-income/index_cs.htm)

Evropská unie. [online]. *Jak je využíván rozpočet EU?*, Praha: Evropská unie, 2013d, [cit. 2013-03-13] Dostupné na [www: <http://europa.eu/about-eu/basic-information/money/expenditure/index_cs.htm>](http://europa.eu/about-eu/basic-information/money/expenditure/index_cs.htm)

Evropská unie. [online]. *Regionální politika*, Praha: Evropská unie, 2013e, [cit. 2013-03-18] Dostupné na [www: <http://europa.eu/pol/reg/index_cs.htm>](http://europa.eu/pol/reg/index_cs.htm)

Evropská unie, *Evropská politika soudržnosti v České republice* [online]. 2013f, [cit. 2013-04-05] Dostupné na [www: <http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/country2009/cs_cs.pdf>](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/country2009/cs_cs.pdf)

FONTAINE, Pascal, *Evropa ve 12 lekcích* [online]. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2010, [cit. 2013-02-15] Dostupné na [www: <http://bookshop.europa.eu/cs/europe-in-12-lessons-pbNA3110652/>](http://bookshop.europa.eu/cs/europe-in-12-lessons-pbNA3110652/)

Charakteristika SO ORP Blovice [online]. 2013 [cit. 2013-04-17] Dostupné na [www: <http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/charakteristika_so_orp_blovice/\\$File/blovice.pdf>](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/charakteristika_so_orp_blovice/$File/blovice.pdf)

Ihned.cz. [online]. *Pokuta za divnou dobu*, Praha: Economia a.s., 2012a, [cit. 2013-04-20] Dostupné na [www: <http://dialog.ihned.cz/komentare/c1-57486180-pokuta-za-divnou-dobu>](http://dialog.ihned.cz/komentare/c1-57486180-pokuta-za-divnou-dobu)

Ihned.cz. [online]. *Česko zřejmě přijde o 25 miliard korun z EU. Brusel nás potrestal za chyby s dotacemi*, Praha: Economia a.s., 2012b, [cit. 2013-04-20] Dostupné na [www: <http://zpravy.ihned.cz/cesko/c1-57470830-cesko-zrejme-prijde-o-25-miliard-korun-z-eu-brusel-nas-potrestal-za-chyby-s-dotacemi>](http://zpravy.ihned.cz/cesko/c1-57470830-cesko-zrejme-prijde-o-25-miliard-korun-z-eu-brusel-nas-potrestal-za-chyby-s-dotacemi)

Lidovky.cz. [online]. *Divoký Severozápad: kvůli korupci s dotacemi mají kraje zaplatit 2,5 miliardy*, Praha: Mafra a.s., 2013, [cit. 2013-04-20] Dostupné na [www: <http://byznys.lidovky.cz/divoky-severozapad-kvuli-korupci-ma-dotacni-urad-do-bruselu-vratit-2-5-miliardy-1yx-/statni-pokladna.aspx?c=A130206_111605_statni-pokladna_mev>](http://byznys.lidovky.cz/divoky-severozapad-kvuli-korupci-ma-dotacni-urad-do-bruselu-vratit-2-5-miliardy-1yx-/statni-pokladna.aspx?c=A130206_111605_statni-pokladna_mev)

Ministerstvo financí České republiky. [online]. *Roční rozpočet EU*, Praha: Ministerstvo financí ČR, 2013a, [cit. 2013-03-06] Dostupné na [www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_rocni_rozpocet_eu.html>](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_rocni_rozpocet_eu.html)

Ministerstvo financí České republiky. [online]. *Finanční perspektiva*, Praha: Ministerstvo financí ČR, 2013b, [cit. 2013-03-09]. Dostupné na [www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_financni_perspektiva.html>](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_financni_perspektiva.html)

Ministerstvo financí České republiky. [online]. *Systém vlastních zdrojů Evropské unie*, Praha: Ministerstvo financí ČR, 2013c, [cit. 2013-04-17]. Dostupné na [www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_rozpocet_vlastni_zdroje.html>](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_rozpocet_vlastni_zdroje.html)

Ministerstvo financí České republiky. [online]. *Čistá pozice České republiky vůči rozpočtu EU*, Praha: Ministerstvo financí ČR, 2013d, [cit. 2013-04-17] Dostupné na [www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_cista_pozice_cr.html>](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_cista_pozice_cr.html)

Ministerstvo financí České republiky. [online]. *Čistá pozice České republiky vůči rozpočtu Evropské unie za rok 2012*, Praha: Ministerstvo financí ČR, 2013e, [cit. 2013-04-17] Dostupné na [www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_cista_pozice_cr_76219.html>](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_cista_pozice_cr_76219.html)

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, II. Strategická zpráva České republiky *pro programové období 2007 – 2013* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - NOK, 2012a, [cit. 2013-04-25] Dostupné na [www: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/135b9f3f-0a04-4474-ac35-4be2de3084e7/Strategic-Report-II_Czech-Republic_2012_CZ.pdf>](http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/135b9f3f-0a04-4474-ac35-4be2de3084e7/Strategic-Report-II_Czech-Republic_2012_CZ.pdf)

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. [online]. *MMR: Základní obrysy budoucího programového období 2014 - 2020 jsou schváleny*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2012b [cit. 2013-04-19] Dostupné na [www: <http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2012/MMR-Zakladni-obrysy-budouciho-programoveho-2014-20>](http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2012/MMR-Zakladni-obrysy-budouciho-programoveho-2014-20)

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. [online]. *Kohezní politika EU*, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013a, [cit. 2013-03-18] Dostupné na [www: <http://www.mmr.cz/cs/Evropska-unie/Kohezni-politika-EU>](http://www.mmr.cz/cs/Evropska-unie/Kohezni-politika-EU)

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Měsíční monitorovací zpráva prosinec 2012: O průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů*

v programovém období 2007–2013 [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - NOK, 2013b, [cit. 2013-03-30] Dostupné na [www: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/16146302-4b12-40c9-83cd-83e1d51b95b2/MMZ_2012_12.pdf>](http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/16146302-4b12-40c9-83cd-83e1d51b95b2/MMZ_2012_12.pdf)

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. [online]. ČR dosahuje úspěchů v programech přeshraniční spolupráce, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013c, [cit. 2013-03-30] Dostupné na [www: <http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2013/CR-dosahuje-uspechu-v-programech-preshranicni-spol>](http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2013/CR-dosahuje-uspechu-v-programech-preshranicni-spol)

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Měsíční monitorovací zpráva únor 2013: O průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovém období 2007 – 2013* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - NOK, 2013d, [cit. 2013-03-31] Dostupné na [www: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/329b8c92-70be-4ef1-82b3-6f50b53df05d/MMZ_2013_02.pdf>](http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/329b8c92-70be-4ef1-82b3-6f50b53df05d/MMZ_2013_02.pdf)

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. [online]. Národní rozvojový plán ČR 2007-2013: budoucnost programů fondů Evropské unie, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2009, [cit. 2013-03-25] Dostupné na [www: <http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2006/Narodni-rozvojovy-plan-CR-2007-2013-Budoucnost-pr>](http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2006/Narodni-rozvojovy-plan-CR-2007-2013-Budoucnost-pr)

Ministerstvo průmyslu a obchodu. [online]. Vnitřní trh EU - základní principy, Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2006, [cit. 2013-04-18] Dostupné na [www: <http://www.mpo.cz/dokument3363.html>](http://www.mpo.cz/dokument3363.html)

Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2012 [online]. 2012 [cit. 2013-04-17] Dostupné na [www: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/00002BD91A/\\$File/13011203.pdf>](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/00002BD91A/$File/13011203.pdf)

Prohlášení francouzské vlády z 9. května 1950 [online]. 2013, [cit. 2013-03-15] Dostupné na [www: <http://www.euroskop.cz/gallery/5/1682-b8eae18a_bbd7_459f_85b5_ea5b969cb34f.pdf>](http://www.euroskop.cz/gallery/5/1682-b8eae18a_bbd7_459f_85b5_ea5b969cb34f.pdf)

Strukturální fondy. [online]. *Fondy Evropské unie: 26,7 miliard € pro Českou republiku*, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013a [cit. 2013-03-17] Dostupné na www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>>

Strukturální fondy. [online]. *Regiony regionální politiky EU*, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013b, [cit. 2013-03-25] Dostupné na www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>>

Strukturální fondy. [online]. *Řízení fondů EU*, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013c, [cit. 2013-03-25] Dostupné na www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Rizeni-fondu-EU>>

Strukturální fondy. [online]. *Národní orgán pro koordinaci*, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013d, [cit. 2013-04-27] Dostupné na www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Narodni-organ-pro-koordinaci>>

Strukturální fondy. [online]. *Programy 2007 – 2013*, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013e, [cit. 2013-03-25] Dostupné na www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013>>

Strukturální fondy. [online]. *Operační programy*, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013f, [cit. 2013-04-17] Dostupné na www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Operacni-programy>>

Strukturální fondy. [online]. *Regionální operační program NUTS II Jihozápad*, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013g, [cit. 2013-04-17] Dostupné na www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-Jihozapad>>

Top Grant s.r.o.: dotační poradenství. [online]. *Dotační programy*, Květnice: Top Grant s.r.o., 2010, [cit. 2013-03-25] Dostupné na www: <<http://www.topgrant.cz/programy2.html>>

Úřední věstník Evropské unie, *Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním*

fondů a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 [online]. 2006, L 210/25, [cit. 2013-03-20] Dostupné na [www: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0025:0078:CS:PDF>](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0025:0078:CS:PDF)

Úřední věstník Evropské unie, *Lisabonská smlouva* [online]. 2007, C 306, [cit. 2013-04-17]. Dostupné na [www: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2007:306:FULL:CS:PDF>](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2007:306:FULL:CS:PDF)

Úřední věstník Evropské unie, *Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie* [online]. 2008, C 115/47, [cit. 2013-03-02] Dostupné na [www: <http://www.euroskop.cz/gallery/54/16334-fungovani_eu.pdf>](http://www.euroskop.cz/gallery/54/16334-fungovani_eu.pdf)

Úřední věstník Evropské unie, *Konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii* [online]. 2010, C 83/13, [cit. 2013-04-17] Dostupné na [www: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0047:020:cs:PDF>](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0047:020:cs:PDF)

Územně identifikační registr ČR. [online]. *Obec Blovice: podrobné informace*, Praha: Seal, spol. s r.o., 2012, [cit. 2013-04-17] Dostupné na [www: <http://www.uir.cz/obec/557587/Blovice>](http://www.uir.cz/obec/557587/Blovice)

ZETEN spol. s.r.o. [online]. *Informace o společnosti ZETEN spol. s.r.o.*, 2013 [cit. 2013-04-17] Dostupné na [www: <http://www.zeten.cz/o_nas.php>](http://www.zeten.cz/o_nas.php)

Seznam příloh

Příloha A: Přehled členských zemí EU

Příloha B: Schéma průběhu čerpání finančních prostředků z fondů EU

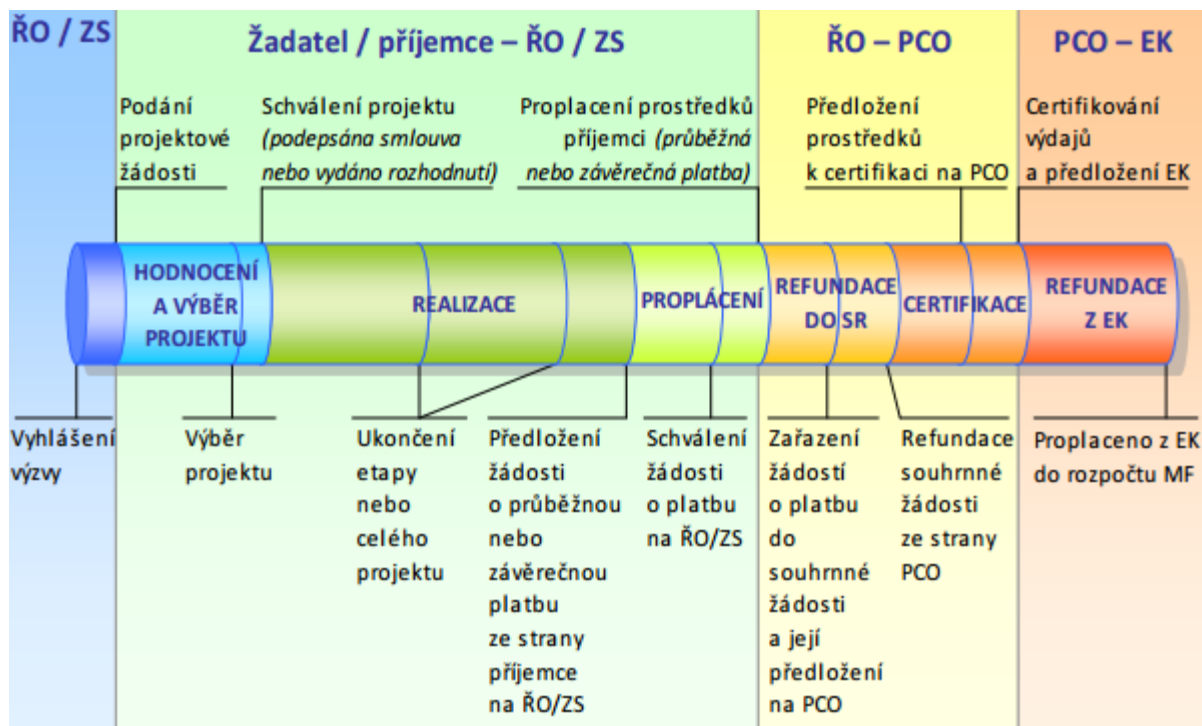
Příloha C: Přehled o stavu čerpání prostředků dle jednotlivých OP a fondů k 04.01.2013

Příloha A: Přehled členských zemí EU

Člen EU	Rok přistoupení	Měna	Rozloha (km²)
Belgie	1957 (zakládající stát)	Euro (EUR)	30 519
Česko	2004	Česká koruna (CZK)	110 910
Dánsko	1973	Dánská koruna (DKK)	78 864
Estonsko	2004	Euro (EUR)	43 094
Finsko	1995	Euro (EUR)	45 227
Francie	1957 (zakládající stát)	Euro (EUR)	338 145
Irsko	1973	Euro (EUR)	547 030
Itálie	1957 (zakládající stát)	Euro (EUR)	70 282
Kypr	2004	Euro (EUR)	301 203
Litva	2004	Litas (LTL)	9 251
Lotyšsko	2004	Lat (LVL)	65 303
Lucembursko	1957 (zakládající stát)	Euro (EUR)	64 589
Maďarsko	2004	Forint (HUF)	2 586
Malta	2004	Euro (EUR)	93 030
Německo	1957 (zakládající stát)	Euro (EUR)	316
Nizozemsko	1957 (zakládající stát)	Euro (EUR)	357 021
Polsko	2004	Zlotý (PLN)	41 526
Portugalsko	1986	Euro (EUR)	312 685
Rakousko	1995	Euro (EUR)	92 391
Řecko	1981	Euro (EUR)	83 858
Slovensko	2004	Euro (EUR)	238 391
Slovinsko	2004	Euro (EUR)	131 940
Španělsko	1986	Euro (EUR)	49 035
Švédsko	1995	Švédská koruna (SEK)	20 253
Velká Británie	1973	Libra (GBP)	504 782
Bulharsko	2007	Lev (BGN)	449 964
Rumunsko	2007	Leu (RON)	244 820

Zdroj: Internetové stránky clenskestaty.eu, 2010

Příloha B: Schéma průběhu čerpání finančních prostředků z fondů EU

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013b

Příloha C: Přehled o stavu čerpání prostředků dle jednotlivých OP a fondů k 04.01.2013

Operační program/ fond	ŘO	Celková alokace podpory 2007 - 2013		Podané žádosti		Projekty s vydaným Rozhodnutím/ podepsanou Smlouvou (Dodatkem)		Proplacené prostředky příjemcům (včetně záloh)		Certifikované výdaje předložené EK (včetně vratek)	
		mil. Kč	% z alokace	mil. Kč	% z alokace	mil. Kč	% z alokace	mil. Kč	% z alokace	mil. Kč	% z alokace
OP D	MD	171 700,7	21,9	226 790,4	132,1	175 459,8	102,2	134 290,2	78,2	51 094,2	29,8
OP ŽP	MŽP	145 418,3	18,5	231 789	159,4	58 290,3	40,1	48 094,9	33,1	36 380,5	25
OP PI	MPO	92 276,2	11,8	159 655	173	81 031,8	87,8	40 987,6	44,4	29 633,1	32,1
OP LZZ	MPSV	55 455,9	7,1	107 728,8	194,3	48 422	87,3	24 616,2	44,4	19 855,7	35,8
OP VaVpI	MŠMT	61 233,6	7,8	101 400,1	165,6	56 316,3	92	23 621,5	38,6	6 349,9	10,4
IOP	MMR	47 848,9	6,1	63 140	132	38 868,4	81,2	14 517,6	30,3	12 098,5	25,3
OP VK	MŠMT	52 857,6	6,7	139 652,7	264,2	47 955	90,7	29 020,7	54,9	11 952,0	22,6
OP TP	MMR	5 756,7	0,7	8 678,6	150,8	4 356,4	75,7	1 749,9	30,4	1 716,7	29,8
ROP SZ	RR SZ	22 491	2,9	40 014,7	177,9	18 345,3	81,6	11 792,9	52,4	5 496,0	24,4
ROP MS	RR MS	21 649,7	2,8	35 093,7	162,1	18 018,8	83,2	11 591,6	53,5	9 063,1	41,9
ROP JV	RR JV	21 389,8	2,7	36 076,3	168,7	19 712,3	92,2	13 864,7	64,8	12 503,1	58,5
ROP SM	RR SM	19 998,1	2,6	34 263,2	171,3	14 331,7	71,7	11 749,5	58,8	10 569,0	52,9
ROP SV	RR SV	19 933,1	2,5	41 558,1	208,5	19 642,1	98,5	14 214,0	71,3	9 397,1	47,1
ROP JZ	RR JZ	18 809,8	2,4	54 280,9	288,6	17 468,1	92,9	10 606,8	56,4	8 392,4	44,6
ROP SČ	RR SČ	16 914,6	2,2	33 097,9	195,7	15 650,8	92,5	10 357,4	61,2	5 471,3	32,3
OP PK	HMP	7 126,6	0,9	14 628,8	205,3	6 263,5	87,9	4 694,4	65,9	2 344,7	32,9
OP PA	HMP	3 349,4	0,4	15 342,8	458,1	2 571,9	76,8	2 094,8	62,5	1 534,2	45,8
ESF	-	111 662,9	14,2	262 724,4	235,3	98 948,9	88,6	55 731,6	49,9	33 342,0	29,9
ERDF	-	412 225	52,6	708 773,5	171,9	358 223,2	86,9	209 965,7	50,9	137 147,3	33,3
FS	-	260 322,2	33,2	371 693,2	142,8	185 532,5	71,3	142 167,3	54,6	63 362,5	24,3
Celkem NSRR	-	784 599	100	1 343 191	171,2	642 704,6	81,9	407 864,6	52,0	233 851,7	29,8

Zdroj: vlastní zpracování dle Ministerstva pro místní rozvoj ČR, 2013b

Abstrakt

ŠNAJDROVÁ, L. Zhodnocení dosavadních důsledků vstupu ČR do EU. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 90 s., 2013

Klíčová slova: Evropská unie, dopady vstupu ČR do EU, jednotný trh, politika soudržnosti, regionální politika, strukturální fondy.

Bakalářská práce na téma Zhodnocení dosavadních důsledků vstupu ČR do EU je zaměřena na jeden z nejvýznamnějších důsledků pro ČR – realizaci politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti. Cílem této práce je charakteristika a zhodnocení zapojení ČR do politiky soudržnosti EU s důrazem na současnou realizaci této politiky v České republice a na příkladu vybraného regionu ukázat dopady realizace uvedené politiky v praxi. Práce je rozdělena na pět částí, kdy první z nich vysvětluje pojem mezinárodní ekonomická integrace, stupně integrace a zahrnuje dále realizaci ekonomické integrace v Evropě. Dále první část charakterizuje Evropskou unii včetně jednotného trhu, cílů, politik a rozpočtu. Druhá část uvádí stručné zhodnocení důsledků vstupu ČR do EU vyplývající z fungování jednotného trhu a rozpočtové politiky. Třetí část se věnuje definování politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU se zaměřením na programové období 2007–2013. Následující nejrozsáhlejší část pojednává o realizaci politiky soudržnosti na území ČR, kde jsou uvedeny dopady realizace této politiky v ČR v období 2004–2006. Z největší části je zde popsáno hodnocení současného programového období 2007–2013 s objasněním aktuální problematiky čerpání finančních prostředků z fondů EU. Závěr práce je věnován dopadům realizace politiky soudržnosti na město Blovice, které je hodnoceno z pohledu příjemce prostředků ze strukturálních fondů.

Abstract

ŠNAJDROVÁ, L. Evaluation of existing consequences of the Czech Republic joining the European Union. Bachelor thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 90 p., 2013

Key words: European Union, consequences of the Czech Republic joining the EU, single market, cohesion policy, regional policy, structural funds.

Bachelor thesis with the title of Evaluation of existing consequences of the Czech Republic joining the European Union is focused on one of the most significant consequences for the Czech Republic – realization of economic, social and territorial cohesion. The main goal of this work is to characterize and evaluate the Czech Republic joining cohesion policy of the EU, with emphasis on the current realization of this policy in the Czech Republic and to show the impact of realization of that policy in practice on the example of chosen region. The thesis is divided into five parts. The first of them explains a concept of international economic integration, degrees of integration and also includes the realization of economic integration in Europe. Further the first part characterizes the European Union including its single market, aims, policies and budget. The second part introduces a brief evaluation of the consequences when the Czech Republic came to the EU following from the functioning of the single market and fiscal policy. The third part is dedicated to the definition of economic, social and territorial cohesion of the EU, focusing on the financial period 2007–2013. The following part is the most extensive one describing the realization of cohesion policy in the Czech Republic where the impact of realization of this policy in the Czech Republic from 2004 to 2006 is showed. Most of all it's aimed at the assessment of the current period 2007–2013 with a clarification of present issues in drawing of financial sources from the EU funds. The last part is concerned with the impact of implemented cohesion policy in the town Blovice which is evaluated from a view of getting sources from the EU funds.